

DIREKTIIVIT

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI (EU) 2016/97,

annettu 20 päivänä tammikuuta 2016,

vakuutusten tarjoamisesta (uudelleenlaadittu)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 53 artiklan 1 kohdan ja 62 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen, kun esitys lainsäätämisyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽¹⁾,noudattavat tavallista lainsäätämisyksistä ⁽²⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 2002/92/EY ⁽³⁾ on tehtävä useita muutoksia. Mainittu direktiivi olisi selkeyden vuoksi laadittava uudelleen.
- (2) Koska tämän uudelleenlaadinnan pääasiallisena tavoitteena ja kohteena on yhdenmukaistaa vakuutusten ja jälleenvakuutusten tarjoamista koskevat kansalliset säännökset ja koska näitä toimintoja harjoitetaan koko unionissa, tämän uuden direktiivin olisi perustuttava Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 53 artiklan 1 kohtaan ja 62 artiklaan. Säädöksen antaminen direktiivinä on tarkoituksenmukaista, jotta täytäntöönpanosäännökset voidaan tämän direktiivin kattamilla aloilla tarvittaessa mukauttaa vastaamaan kunkin jäsenvaltion markkinoiden ja oikeusjärjestelmän erityispiirteitä. Tämän direktiivin tavoitteena olisi oltava myös niiden kansallisten sääntöjen yhteensovittaminen, jotka koskevat vakuutusten ja jälleenvakuutusten tarjoamisen aloittamista ja harjoittamista.
- (3) Tällä direktiivillä pyritään kuitenkin vähimmäistason yhdenmukaistamiseen, eikä sillä sen vuoksi saisi estää jäsenvaltioita pitämästä voimassa tai ottamasta käyttöön tiukempia säännöksiä kuluttajien suojelemiseksi edellyttäen, että kyseiset säännökset ovat unionin oikeuden, mukaan lukien tämä direktiivi, mukaisia.
- (4) Vakuutus- ja jälleenvakuutusedustajilla on vakuutus- ja jälleenvakuutustuotteiden tarjoamisessa keskeinen asema unionissa.
- (5) Vakuutustuotteita voivat tarjota monentyyppiset henkilöt tai laitokset, kuten asiamiehet, meklarit, vakuutusedustusta harjoittavat pankit, vakuutusyritykset, matkatoimistot ja autovuokraamot. Toimijoiden tasapuolinen kohtelu ja asiakkaan suoja edellyttävät, että kaikki nämä henkilöt tai laitokset kuuluvat tämän direktiivin soveltamisalaan.
- (6) Kuluttajansuojan olisi oltava samantasoinen riippumatta siitä, mitä kautta vakuutuksia tai jälleenvakuutuksia tarjotaan. On tärkeää, että tarjoajilla on tasapuoliset toimintaedellytykset, jotta taataan, että sovelletaan samantasoisia suojaa ja että kuluttajat voivat hyötyä erityisesti tietojen antamista koskevien vaatimusten vastaavuudesta.
- (7) Direktiivin 2002/92/EY soveltaminen on osoittanut, että useita säännöksiä on vielä tarkennettava, jotta helpotettaisiin vakuutusten tarjoamista, ja että kuluttajansuoja edellyttää mainitun direktiivin soveltamisalan laajentamista kaikkeen vakuutustuotteiden myyntiin. Tätä direktiiviä olisi sovellettava vakuutustuotteita suoraan myyviin vakuutusyrityksiin samoin perusteiden kuin vakuutusasiamiehiin ja -meklareihin.

⁽¹⁾ EUVL C 44, 15.2.2013, s. 95.

⁽²⁾ Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 24. marraskuuta 2015 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, tehty 14. joulukuuta 2015.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/92/EY, annettu 9 päivänä joulukuuta 2002, vakuutusedustuksesta (EYVL L 9, 15.1.2003, s. 3).

- (8) Jotta voitaisiin varmistaa, että samantasoisia suojaa sovelletaan riippumatta siitä, mitä kautta asiakas ostaa vakuutustuotteen, eli joko suoraan vakuutusyrittäjältä tai välillisesti edustajalta, tätä direktiiviä on sovellettava vakuutusyrittäjien ja -edustajien lisäksi myös muihin, vakuutustuotteita sivutoimisesti myyviin markkinoimijoihin, kuten matkatoimistoihin ja autovuokraamoihin, jolleivät ne täytä poikkeuksen edellytyksiä.
- (9) Kansallisten säännösten välillä on vielä huomattavia eroja, jotka muodostavat esteitä vakuutusten ja jälleenvakuutusten tarjoamisen aloittamiselle ja harjoittamiselle sisämarkkinoilla. On tarpeen vahvistaa sisämarkkinoita entisestään ja edistää henki- ja vahinkovakuutustuotteiden ja -palvelujen todellisia sisämarkkinoita.
- (10) Finanssimarkkinoiden viimeaikainen ja yhä jatkuva myllerrys on tuonut korostetusti esille, kuinka tärkeää on varmistaa tehokas kuluttajansuoja kaikilla finanssialoilla. Sen vuoksi on asianmukaista vahvistaa asiakkaiden luottamusta ja yhdenmukaistaa vakuutustuotteiden tarjoamisen sääntelyä, jotta voidaan varmistaa riittävän tasoinen asiakkaan suoja kaikkialla unionissa. Kuluttajansuojan tasoa olisi nostettava direktiivin 2002/92/EY tasosta, jotta voitaisiin vähentää erilaisten kansallisten toimenpiteiden tarvetta. On tärkeää ottaa huomioon vakuutus sopimusten erityisluonne verrattuna sijoitustuotteisiin, joita säännellään Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2014/65/EU⁽¹⁾. Vakuutus sopimusten ja myös vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden tarjoamista olisi sen vuoksi säänneltävä tällä direktiivillä, jonka olisi oltava yhteensopiva direktiivin 2014/65/EU kanssa. Olisi tiukennettava vähimmäisvaatimuksia kaikkien vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden tarjoamiseen sovellettavien sääntöjen osalta, ja näille sijoitustuotteille olisi luotava tasapuoliset toimintaedellytykset.
- (11) Tätä direktiiviä olisi sovellettava henkilöihin, joiden liiketoiminta muodostuu vakuutusten tai jälleenvakuutusten tarjoamisesta kolmansille.
- (12) Tätä direktiiviä olisi sovellettava henkilöihin, joiden liiketoiminta muodostuu tietojen antamisesta yhdestä tai useammasta vakuutus sopimuksesta asiakkaan valitsemien kriteereiden perusteella verkkosivuston tai muun välineen avulla, vakuutustuotteiden asettamisesta paremmuusjärjestykseen tai vakuutus sopimuksen hinnanalennuksen tarjoamisesta, kun asiakas voi lopuksi tehdä suoraan tai välillisesti vakuutus sopimuksen. Tätä direktiiviä ei olisi sovellettava sellaisiin viranomaisten tai kuluttajajärjestöjen hallinnoimiin verkkosivustoihin, joiden tarkoituksena ei ole sopimuksen tekeminen vaan joilla ainoastaan vertaillaan markkinoilla saatavilla olevia vakuutustuotteita.
- (13) Tätä direktiiviä ei olisi sovellettava pelkkään esittelemistoimintaan, jossa vakuutus- tai jälleenvakuutus edustajille tai -yrityksille annetaan tietoja mahdollisista vakuutuksenottajista tai mahdollisille vakuutuksenottajille annetaan tietoja vakuutus- tai jälleenvakuutustuotteista, -edustajista tai -yrityksistä.
- (14) Tätä direktiiviä ei olisi sovellettava henkilöihin, jotka harjoittavat muunlaista ammatillista toimintaa, kuten veroneuvojiin, tilintarkastajiin tai juristeihin, ja jotka antavat satunnaisesti neuvoja vakuutus turvasta kyseistä muuta ammatillista toimintaa harjoittaessaan, eikä sitä olisi sovellettava pelkästään yleisluonteiseen tietojen antamiseen vakuutustuotteista, jos tämän toiminnan tarkoituksena ei ole auttaa asiakasta tekemään vakuutus- tai jälleenvakuutus sopimusta tai täyttämään tällainen sopimus. Tätä direktiiviä ei olisi sovellettava vakuutus- tai jälleenvakuutus yrityksen puolesta tehtävään ammattimaiseen korvaushakemusten hallinnointiin eikä vahingon selvittelyyn ja asiantuntija-arvion tekemiseen korvausasiasta.
- (15) Tätä direktiiviä ei olisi sovellettava henkilöihin, jotka harjoittavat vakuutusten tarjoamista sivutoimisesti silloin, kun vakuutusmaksu ei ylitä tiettyä määrää ja katetut riskit on rajattu. Tällainen vakuutus voi liittyä täydentävänä tavaraan tai palveluun, esimerkiksi siltä osin kuin kyseessä on riski sellaisen palvelun jäämisestä käyttämättä, joka on tarkoitus käyttää tiettyä ajankohtana, kuten junamatka, kuntosalijäsenyys tai teatterin kausilippu, tai kun kyseessä ovat muut matkustamiseen liittyvät riskit, kuten matkan peruuntuminen tai matkatavaroiden katoaminen. Jotta kuitenkin varmistetaan, että vakuutusten tarjoamisessa toteutuu aina riittävä kuluttajansuoja, vakuutus yrityksen tai vakuutus edustajan, joka harjoittaa vakuutusten tarjoamista tässä direktiivissä säädetyistä vaatimuksista vapautetun sivutoimisen vakuutus edustajan kautta, olisi huolehdittava, että tietyt perusvaatimukset täyttyvät, kuten ilmoitettava tunnistetietonsa ja annettava tietoa valitusmenettelyistä, ja että asiakkaan vaatimukset ja tarpeet otetaan huomioon.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/65/EU, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, rahoitusvälineiden markkinoista sekä direktiivin 2002/92/EY ja direktiivin 2011/61/EU muuttamisesta (EUVL L 173, 12.6.2014, s. 349).

- (16) Tällä direktiivillä olisi varmistettava, että sovelletaan samantasoista kuluttajansuojaa ja että kaikki kuluttajat voivat hyötyä vaatimusten vastaavuudesta. Tällä direktiivillä olisi edistettävä vakuutusedustajien tasapuolisia toimintae-dellytyksiä ja keskinäistä kilpailua yhtäläisin ehdoin, riippumatta siitä, ovatko vakuutusedustajat sidoksissa johonkin vakuutusyritykseen. Kuluttajat hyötyvät, kun vakuutustuotteita tarjotaan eri kautta ja eri tavoin yhteistyössä vakuutusyritysten kanssa toimivien vakuutusedustajien kautta, edellyttäen, että niiden kaikkien on noudatettava samoja kuluttajansuojasääntöjä. Jäsenvaltioiden olisi otettava tämä huomioon tämän direktiivin täytäntöönpanossa.
- (17) Tässä direktiivissä olisi otettava huomioon erityyppisten tarjoamiskanavien väliset erot. Siinä olisi esimerkiksi otettava huomioon sellaisten vakuutusedustajien ominaispiirteet, joilla on sopimuksen mukainen velvoite harjoittaa vakuutusten tarjoamista pelkästään yhden tai useamman vakuutusyrityksen kanssa (sidoksissa olevat vakuu-tusedustajat), mikä on käytäntönä tiettyjen jäsenvaltioiden markkinoilla, ja siinä olisi määritettävä asianmukaiset ja oikeasuhteiset ehdot, joita sovelletaan erityyppiseen tarjoamiseen. Jäsenvaltioiden olisi etenkin voitava säätää, että vakuutusten tai jälleenvakuutusten tarjoajan, joka on vastuussa vakuutus- tai jälleenvakuutusedustajan tai sivutoimisen vakuutusedustajan toiminnasta, on varmistettava, että tällainen edustaja täyttää rekisteröinnin ehdot, ja rekisteröitävä kyseinen edustaja.
- (18) Sen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen, jossa vakuutus- tai jälleenvakuutusedustajana tai sivutoimisena vakuutusedustajana toimivan luonnollisen henkilön asuinpaikka sijaitsee, olisi rekisteröitävä tämä edustaja. Jos henkilö matkustaa päivittäin jäsenvaltiosta, jossa hänellä yksityishenkilönä on asuinpaikka, jäsenvaltioon, josta käsin hän tarjoaa vakuutuksia tai jälleenvakuutuksia, toisin sanoen hänen ammattiinsa liittyvään asuinpaikkaansa, rekisteröintijäsenvaltion olisi oltava jäsenvaltio, jossa ammattiin liittyvä asuinpaikka sijaitsee. Jos vakuutus- tai jälleenvakuutusedustaja tai sivutoiminen vakuutusedustaja on oikeushenkilö, sen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen, jossa edustajan sääntömääräinen kotipaikka tai, jos sillä ei kansallisen lainsäädännön mukaan ole sääntömääräistä kotipaikkaa, sen keskushallinto sijaitsee, olisi rekisteröitävä edustaja. Jäsenvaltioiden olisi voitava sallia, että muut elimet tekevät yhteistyötä toimivaltaisten viranomaisten kanssa vakuutusedustajien rekisteröinnissä ja sääntelyssä. Vakuutus- ja jälleenvakuutusedustajat sekä sivutoimiset vakuutusedustajat olisi rekisteröitävä, jos ne täyttävät tiukat ammatilliset vaatimukset, jotka liittyvät pätevyteen, hyvään maineeseen, ammatilliseen vastuuvakuutusturvaan ja taloudelliseen kapasiteettiin. Jos edustajat on jo rekisteröity jäsenvaltioissa, niiden uudelleenrekisteröintiä ei olisi vaadittava tämän direktiivin nojalla.
- (19) Se, että vakuutusedustajat eivät voi toimia vapaasti koko unionissa, on esteenä vakuutusalan sisämarkkinoiden moitteettomalle toiminnalle. Tämä direktiivi on merkittävä edistysaskel kohti parempaa kuluttajansuojaa ja pidemmälle menevää markkinoiden yhdentymistä.
- (20) Vakuutus- ja jälleenvakuutusedustajien sekä sivutoimisten vakuutusedustajien olisi voitava käyttää hyväkseen sijoittautumisvapautta ja palvelujen tarjoamisen vapautta, jotka ovat Euroopan unionin toiminnasta tehdystä sopimuksessa vahvistettuja oikeuksia. Näin ollen rekisteröinnin kotijäsenvaltiossa olisi mahdollistettava vakuutus- ja jälleenvakuutusedustajille sekä sivutoimisille vakuutusedustajille toiminnan harjoittaminen muissa jäsenvaltioissa sijoittautumisvapauden ja palvelujen tarjoamisen vapauden perusteella edellyttäen, että toimivaltaisten viran-omaisten välillä on noudatettu asianmukaisia ilmoitusmenettelyjä.
- (21) Jotta varmistetaan palvelujen laadukkuus ja kuluttajansuojan tehokkuus, kotijäsenvaltion ja vastaanottavan jäsenvaltion olisi tehtävä tiivistä yhteistyötä tässä direktiivissä säädettyjen velvoitteiden täytäntöönpanossa. Jos vakuutus- tai jälleenvakuutusedustajat tai sivutoimiset vakuutusedustajat harjoittavat liiketoimintaa eri jäsenvaltioissa palvelujen tarjoamisen vapauden nojalla, kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen velvollisuutena olisi varmistaa, että tässä direktiivissä säädettyjä velvoitteita noudatetaan näiden kaikessa liiketoiminnassa sisämarkki-noilla. Jos vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltainen viranomaisen saa tietoonsa, että näitä velvoitteita on rikottu sen alueella, sen olisi ilmoitettava tästä kotijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, jonka olisi tämän jälkeen toteutettava aiheelliset toimenpiteet. Asia on näin erityisesti silloin, kun kyse on hyvää mainetta, ammatillista tietämystä ja pätevyyttä koskeviin vaatimuksiin liittyvien sääntöjen ja liiketoiminnan menettelytapasääntöjen rikkomisista. Lisäksi vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen olisi voitava puuttua asiaan, jos kotijäsenvaltio ei toteuta aiheellisia toimenpiteitä tai jos toteutetut toimenpiteet eivät ole riittäviä.
- (22) Jos toiseen jäsenvaltioon perustetaan sivuliike tai pysyvä liikepaikka, on asianmukaista jakaa täytäntöönpanovastuu kotijäsenvaltion ja vastaanottavan jäsenvaltion kesken. Samoin kuin palvelujen tarjoamisen tapauksessa kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen olisi edelleen vastattava liiketoimintaan kokonaisuudessaan vaikutta-vien velvoitteiden, kuten ammatillisia vaatimuksia koskevien sääntöjen, noudattamisesta, kun taas vastaanottavan

jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen olisi vastattava tietojen ilmoittamista koskevien sääntöjen ja liiketoiminnan menettelytapasääntöjen noudattamisen valvonnasta alueellaan tarjottujen palvelujen osalta. Jos vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen kuitenkin saa tietoonsa, että sen alueella on rikottu velvoitteita, joiden suhteen vastaanottavalle jäsenvaltiolle ei ole tässä direktiivissä annettu vastuuta, sen olisi ilmoitettava tästä kotijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, jonka olisi tämän jälkeen toteutettava aiheelliset toimenpiteet. Asia on näin erityisesti silloin, kun kyse on hyvää mainetta, ammatillista tietämystä ja pätevyyttä koskeviin vaatimuksiin liittyvien sääntöjen rikkomisista. Lisäksi vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen olisi voitava puuttua asiaan, jos kotijäsenvaltio ei toteuta aiheellisia toimenpiteitä tai jos toteutetut toimenpiteet eivät ole riittävät.

- (23) Jäsenvaltioiden toimivaltaisilla viranomaisilla olisi oltava käytettävissään kaikki tarpeelliset keinot sen varmistamiseksi, että vakuutus- ja jälleenvakuutusedustajien sekä sivutoimisten vakuutusedustajien liiketoiminta on asianmukaista koko unionissa riippumatta siitä, perustuuko se sijoittautumisvapauteen vai palvelujen tarjoamisen vapauteen. Valvonnan tehokkuuden varmistamiseksi kaikkien toimivaltaisten viranomaisten toteuttamien toimien olisi oltava oikeassa suhteessa tietyn tarjoajan liiketoimintaan liittyvien riskien luonteeseen, laajuuteen ja monitahoisuuteen riippumatta siitä, kuinka merkittävä kyseinen tarjoaja on markkinoiden yleisen taloudellisen vakauden kannalta.
- (24) Jäsenvaltioiden olisi perustettava keskitetty tietopiste, joka antaa mahdollisuuden tarkastella niiden vakuutus- ja jälleenvakuutusedustajien sekä sivutoimisten vakuutusedustajien rekistereitä. Tämän keskitetyn tietopisteen olisi myös tarjottava hyperlinkit kunkin jäsenvaltion kaikkiin asianomaisiin toimivaltaisiin viranomaisiin. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1094/2010⁽¹⁾ perustetun Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen, jäljempänä "vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen", olisi avoimuuden lisäämiseksi ja rajat ylittävän kaupan helpottamiseksi perustettava, julkistettava ja pidettävä ajan tasalla keskitetty sähköinen tietokanta, johon kirjataan kaikki vakuutus- ja jälleenvakuutusedustajat sekä sivutoimiset vakuutusedustajat, jotka ovat ilmoittaneet aikomuksestaan hyödyntää sijoittautumisvapauttaan tai palvelujen tarjoamisen vapauttaan. Jäsenvaltioiden olisi toimitettava asianomaiset tiedot vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle viipymättä, jotta se voi toimia näin. Tietokannan olisi tarjottava hyperlinkit kunkin jäsenvaltion kaikkiin asianomaisiin toimivaltaisiin viranomaisiin. Kunkin jäsenvaltion kaikkien toimivaltaisten viranomaisten olisi tarjottava verkkosivustollaan hyperlinkki kyseiseen tietokantaan.
- (25) Jos edustajalla on toisessa jäsenvaltiossa pysyvä liikepaikka, joka vastaa sivuliikettä, liikepaikkaa olisi kohdeltava samoin kuin sivuliikettä, jollei edustaja perusta liikepaikkaa laillisesti muussa oikeudellisessa muodossa. Näin voi muista olosuhteista riippuen olla silloinkin, kun liikepaikka ei virallisesti ole sivuliike vaan pelkkä toimisto, jota hoitaa edustajan oma henkilökunta tai itsenäisesti toimiva henkilö, jolla on pysyvä valtuutus toimia edustajan puolesta asioimiston tapaan.
- (26) Olisi määritettävä selkeästi kotijäsenvaltion ja vastaanottavan jäsenvaltion oikeudet ja velvoitteet, jotka liittyvät näiden valtioiden rekisteröimien tai niiden alueella vakuutus- tai jälleenvakuutusten tarjoamista harjoittavien vakuutus- tai jälleenvakuutusedustajien tai sivutoimisten vakuutusedustajien valvontaan näiden edustajien hyödyntäessä sijoittautumisvapauttaan tai palvelujen tarjoamisen vapauttaan.
- (27) Jos vakuutusedustaja tai sivutoiminen vakuutusedustaja sijoittautuu jäsenvaltioon ainoana tarkoituksenaan välttyä noudattamasta sääntöjä, joita sen olisi noudatettava toisessa jäsenvaltiossa, joka on sen yksinomainen tai pääasiallinen liiketoimintapaikka, asianmukainen keino puuttua tilanteeseen voi olla vastaanottavan jäsenvaltion mahdollisuus toteuttaa varotoimenpiteitä silloin, kun sen toiminta vakavasti vaarantaa vastaanottavan jäsenvaltion vakuutus- ja jälleenvakuutusmarkkinoiden moitteettoman toiminnan, eikä tämä direktiivi saisi olla sen esteenä. Nämä toimenpiteet eivät kuitenkaan saisi muodostaa estettä palvelujen tarjoamisen vapaudelle tai sijoittautumisvapaudelle taikka liiketoiminnan harjoittamiselle yli rajojen.
- (28) On tärkeää varmistaa, että vakuutus- ja jälleenvakuutusedustajilla sekä sivutoimisilla vakuutusedustajilla ja niillä vakuutus- ja jälleenvakuutusyritysten työntekijöillä, jotka osallistuvat vakuutus- ja jälleenvakuutussopimusten myynnin valmisteluun, myyntiin ja myynnin jälkeisiin toimiin, on korkea ammattitaito ja pätevyys. Sen vuoksi

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1094/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/79/EY kumoamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 48).

edustajien ja sivutoimisten vakuutusedustajien sekä vakuutus- ja jälleenvakuutusyritysten työntekijöiden ammatillisen tietämyksen on vastattava näiden toimintojen monimuotoisuutta. Sivutoimisten vakuutusedustajien olisi tunnettava tarjoamiensa vakuutusten ehdot sekä tarvittaessa korvausvaatimusten ja valitusten käsittelyä koskevat säännöt.

- (29) Olisi varmistettava jatkuva ammatillinen koulutus ja kehittäminen. Tällainen koulutus ja kehittäminen voisi olla oppimisen edistämistä eri tavoin tarjoamalla mahdollisuuksia esimerkiksi kurssien suorittamiseen, verkkooppimiseen ja mentorointiin. Jäsenvaltioiden olisi säädettävä muoto- ja sisältöasioista sekä vaadittavista todistuksista tai muista asianmukaisista osaamisen osoittamisen tavoista, joita ovat esimerkiksi rekisterimerkinnät tai kokeen hyväksytyt suorittaminen.
- (30) Luotettavuusvaatimukset edistävät vakuutusalan vakautta ja luotettavuutta sekä vakuutuksenottajien riittävän suojelun tavoitetta. Näihin vaatimuksiin kuuluu, että rikosrekisterissä tai muussa vastaavassa kansallisessa rekisterissä ei ole merkintöjä tietyistä rikoksista, kuten finanssialan lainsäädännön rikkomisesta, epärehelliseen toimintaan tai petoksiin liittyvistä rikoksista tai talousrikoksista eikä myöskään muista yhtiöoikeuden tai konkurssi- tai maksukyvyyttömyyslainsäädännön rikkomisista.
- (31) Yhtä lailla tärkeää on, että niillä vakuutus- tai jälleenvakuutusedustajan tai sivutoimisen vakuutusedustajan johdossa toimivilla merkityksellisillä henkilöillä, jotka osallistuvat vakuutus- tai jälleenvakuutustuotteiden tarjoamiseen, sekä vakuutusten tai jälleenvakuutusten tarjoajan niillä merkityksellisillä työntekijöillä, jotka osallistuvat suoraan vakuutusten tai jälleenvakuutusten tarjoamiseen, on tämän tarjoamisen edellyttämät asianmukaiset tiedot ja pätevyys. Tietämyksen ja pätevyyden asianmukainen taso olisi varmistettava soveltamalla kyseisiin henkilöihin erityisiä tietämystä ja ammatillista pätevyyttä koskevia vaatimuksia.
- (32) Jäsenvaltioiden ei kuitenkaan olisi tarpeen pitää tällaisina merkityksellisinä henkilöinä niitä johtohenkilöitä tai työntekijöitä, jotka eivät osallistu suoraan vakuutus- tai jälleenvakuutustuotteiden tarjoamiseen. Vakuutus- ja jälleenvakuutusedustajien ja -yritysten kaikilla niillä työntekijöillä, jotka osallistuvat suoraan vakuutus- tai jälleenvakuutustuotteiden tarjoamiseen, olisi edellytettävä olevan asianmukaiset tiedot ja pätevyys, lukuun ottamatta muun muassa työntekijöitä, joilla on ainoastaan hallinnollisia työtehtäviä. Ainakin niiden sivutoimisten vakuutusedustajien palveluksessa olevien henkilöiden, jotka vastaavat sivutoimisesta vakuutusten tarjoamisesta, olisi katsottava kuuluvan niihin työntekijöihin, joilta odotetaan asianmukaisia tietoja ja pätevyyttä. Jos vakuutusten ja jälleenvakuutusten tarjoaja on oikeushenkilö, niiden sen johdossa toimivien henkilöiden, jotka vastaavat vakuutus- tai jälleenvakuutustuotteiden tarjoamisen toteuttamistavoista ja -menettelyistä, olisi myös noudatettava tietoja ja pätevyyttä koskevia asianmukaisia vaatimuksia. Vakuutus- tai jälleenvakuutusedustajan tai sivutoimisen vakuutusedustajan palveluksessa olevan henkilön, joka vastaa vakuutusten tai jälleenvakuutusten tarjoamisesta, olisi tätä varten aina noudatettava tietoja ja pätevyyttä koskevia vaatimuksia.
- (33) Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että vakuutusedustajilla ja -yrityksillä, jotka antavat neuvontaa vakuutusmuotoisista sijoitustuotteista tai myyvät niitä vähittäisasiakkaille, on asianmukaiset tiedot ja pätevyys tarjottaviin tuotteisiin nähden. Tällaiset tiedot ja pätevyys ovat erityisen tärkeitä, koska vakuutusmuotoiset sijoitustuotteet ovat yhä monimutkaisempia ja uudenlaisia tuotteita luodaan jatkuvasti. Vakuutusmuotoisen sijoitustuotteen ostamiseen liittyy riskejä, ja sijoittajien olisi voitava luottaa annettaviin tietoihin ja saamiensa arvioiden laatuun. Lisäksi työntekijöille olisi annettava riittävästi aikaa ja resursseja tarjoamiaan tuotteita koskevien kaikkien asiaankuuluvien tietojen antamiseksi asiakkaille.
- (34) Vakuutusten tai jälleenvakuutusten tarjoamista aloittavia tai sitä harjoittavia henkilöitä koskeviin ammatillisiin vaatimuksiin tai näiden henkilöiden rekisteröintiin liittyvien kansallisten säännösten yhteensovittaminen voi edistää sekä finanssipalvelujen sisämarkkinoiden toteutumista että kuluttajansuojan paranemista tällä alalla.
- (35) Rajat ylittävän kaupan lisäämiseksi olisi vahvistettava periaatteet, joilla säännellään edustajien tietojen ja taitojen vastavuoroista tunnustamista.
- (36) Vaikka vakuutuksenantajia ja vakuutusedustajia varten on nykyisin yhden toimiluvan järjestelmät, unionin vakuutusmarkkinat ovat edelleen hyvin pirstoutuneet. Jotta helpotettaisiin rajat ylittävää liiketoimintaa ja lisättäisiin avoimuutta asiakkaiden kannalta, jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että niiden alueella sovellettavat yleistä etua koskevat säännöt julkistetaan, minkä lisäksi olisi asetettava julkisesti saataville keskitetty sähköinen rekisteri ja tiedot vakuutusten ja jälleenvakuutusten tarjoamiseen sovellettavista, yleistä etua koskevista eri jäsenvaltioiden säännöistä.
- (37) Toimivaltaisten viranomaisten välinen yhteistyö ja tietojenvaihto on olennaisen tärkeää asiakkaiden suojaamiseksi sekä vakuutus- ja jälleenvakuutustoiminnan luotettavuuden varmistamiseksi sisämarkkinoilla. Olisi erityisesti edistettävä sekä rekisteröinnin yhteydessä että jatkuvasti tapahtuvaa tietojenvaihtoa, jossa on kyse vakuutusten tai

jälleenvakuutusten tarjoajan toiminnan harjoittamisesta vastaavien henkilöiden hyvää mainetta sekä ammatillista tietämystä ja pätevyyttä koskevista tiedoista.

- (38) Jäsenvaltioissa olisi oltava vakuutusten tarjoajien ja asiakkaiden välisten riitujen ratkaisemista varten tarkoituksenmukaiset ja tehokkaat tuomioistuinten ulkopuoliset valitus- ja oikaisumenettelyt, ja mahdollisuuksien mukaan olisi sovellettava jo käytössä olevia menettelyjä. Näiden menettelyjen olisi oltava käytettävissä tässä direktiivissä vahvistettuja oikeuksia ja velvoitteita koskevien riitujen ratkaisemiseksi. Tällaisilla tuomioistuinten ulkopuolisilla valitus- ja oikaisumenettelyillä olisi pyrittävä ratkaisemaan vakuutusten tarjoajien ja asiakkaiden väliset riidat nopeammin ja edullisemmin.
- (39) Monet vakuutusedustajat ja -yritykset harjoittavat samanaikaisesti yhä useampia toimintoja, mikä lisää niiden asiakkaiden etujen ja näiden eri toimintojen välisten ristiriitujen mahdollisuutta. Tämän vuoksi on tarpeen vahvistaa säännöt sen varmistamiseksi, etteivät tällaiset eturistiriidat vahingoita asiakkaiden etua.
- (40) Asiakkaiden olisi saatava ennakoita selkeät tiedot vakuutustuotteita myyvien henkilöiden asemasta ja siitä, minkätyyppisen korvauksen he saavat. Tällaiset tiedot olisi annettava asiakkaalle ennen sopimuksen tekemistä. Tarkoituksena on tapauksen mukaan osoittaa vakuutusyrityksen ja vakuutusedustajan välinen suhde ja esittää, minkätyyppisen korvauksen vakuutusedustaja saa.
- (41) Jotta asiakas saisi tietoja tarjolla olevista vakuutusten tarjoamisesta riippumatta siitä, ostaako hän tuotteen edustajan välityksellä vai suoraan vakuutusyritykseltä, ja jotta ei vääristettäisi kilpailua kannustamalla vakuutusyrityksiä myymään tuotteita tietojen antamista koskevien vaatimusten kiertämiseksi suoraan asiakkaille sen sijaan, että myynti tapahtuisi edustajien välityksellä, myös vakuutusyrityksiä olisi vaadittava esittämään asiakkaille tiedot siitä, minkä luonteisen korvauksen niiden työntekijät saavat vakuutustuotteiden myynnistä.
- (42) Vakuutusedustajien ja -yritysten on noudatettava yhtäläisiä vaatimuksia tarjotessaan vakuutusmuotoisia sijoitus- tuotteita, kuten Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1286/2014⁽¹⁾ on säädetty. Avaintieto-asiakirjan muodossa esitettävien tietojen lisäksi vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden tarjoajien olisi annettava tiedot, joissa eritellään mahdolliset tarjoamiskulut, jotka eivät jo sisälly avaintietoasiakirjassa esitettyihin kuluihin, jotta asiakas voi ymmärtää sen yhteisvaikutuksen, joka näillä yhteenlasketuilla kuluilla on sijoituksen tuottoon. Tässä direktiivissä olisi sen vuoksi vahvistettava säännöt, jotka koskevat tietojen antamista kyseisten vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden tarjoamiseen liittyvistä kuluista.
- (43) Koska tämän direktiivin tarkoituksena on parantaa kuluttajansuojaa, joitakin sen säännöksistä sovelletaan ainoastaan kuluttajien ja yritysten välisessä kaupankäynnissä, mikä koskee erityisesti säännöksiä, joilla säännellään vakuutusedustajiin tai muihin vakuutustuotteiden myyjiin sovellettavia liiketoiminnan menettelytapasääntöjä.
- (44) Jotta vältettäisiin vakuutustuotteiden myynti väärin perustein, niiden myyntiin olisi aina liityttävä vaatimusten ja tarpeiden määrittely asiakkaalta saatujen tietojen perusteella. Asiakkaalle ehdotetun vakuutustuotteen olisi aina oltava asiakkaan vaatimusten ja tarpeiden mukainen, ja se olisi esiteltävä ymmärrettävässä muodossa, jotta asiakas voisi päättää asiasta asianmukaisin perustein.
- (45) Jos ennen vakuutustuotteen myyntiä annetaan neuvontaa, asiakkaan vaatimusten ja tarpeiden pakollisen määrittelyn lisäksi asiakkaalle olisi annettava henkilökohtainen suositus ja selvitettävä, miksi tietty tuote täyttää parhaiten hänen vaatimuksensa ja tarpeensa, siltä osin kuin kyse on vakuutusista.
- (46) Jäsenvaltioiden olisi vaadittava, että vakuutusten tarjoajien työntekijöihinsä tai edustajiinsa soveltamat korvauksia koskevat periaatteet eivät heikennä näiden kykyä toimia asiakkaiden edun mukaisesti eivätkä estä näitä tekemästä sopivia suosituksia tai esittämästä tietoja asiallisella ja selkeällä tavalla, joka ei ole harhaanjohtava. Myyntitavoitteisiin perustuvat korvaukset eivät saisi kannustaa suosittamaan tiettyä tuotetta asiakkaalle.
- (47) Asiakkaille on olennaista tietää, antaako vakuutusedustaja, jonka kanssa he asioivat, neuvontaa tasapuolisen henkilökohtaisen analyysin perusteella. Jotta on mahdollista arvioida, onko edustajan harkittaviksi ottamien sopimusten ja tarjoajien määrä riittävän suuri tasapuolisen henkilökohtaisen analyysin kannalta, olisi otettava asianmukaisesti huomioon muun muassa asiakkaan tarpeet, tarjoajien määrä markkinoilla ja niiden markkinaosuudet, kunkin tarjoajan kysymykseen tulevien vakuutustuotteiden määrä sekä näiden tuotteiden ominaisuudet.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1286/2014, annettu 26 päivänä marraskuuta 2014, vähittäismarkkinoille tarkoitettuja paketoituja ja vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita (PRIIP-tuotteita) koskevista avaintietoasiakirjoista (EUVL L 352, 9.12.2014, s. 1).

Tämä direktiivi ei saisi estää jäsenvaltioita säätämästä vaatimusta, että vakuutusedustajan, joka haluaa antaa vakuutusneuvontaa tasapuolisen henkilökohtaisen analyysin perusteella, on annettava tällaista neuvontaa kaikista tällaisen vakuutusedustajan tarjoamista vakuutusneuvonnista.

- (48) Asiakkaalle olisi annettava asianmukaiset tiedot vakuutusneuvonnasta ennen vakuutusneuvon tekemistä, myös silloin kun ennen myyntiä ei anneta neuvontaa, jotta asiakas voi päättää asiasta asianmukaisin perustein. Vahinkovakuutusneuvonnasta olisi esitettävä vakiotiedot vakuutusneuvonnasta koskevat tiedot sisältävässä asiakirjassa. Asianomaisen vakuutusyrityksen tai, jäsenvaltioissa, joihin tämä soveltuu, vakuutusneuvon tuottavan vakuutusedustajan olisi oltava vastuussa tämän asiakirjan laadinnasta. Vakuutusedustajan olisi selitettävä asiakkaalle myymiensä vakuutusneuvonnien keskeiset ominaisuudet, ja sen vuoksi sen henkilöstölle olisi annettava tätä varten asianmukaiset resurssit ja riittävästi aikaa.
- (49) Kun kyse on ryhmävakuutuksesta, "asiakkaalla" olisi tarkoitettava ryhmän jäsenten edustajaa, joka tekee vakuutusneuvon ryhmän jäsenten puolesta, jos yksittäinen jäsen ei voi tehdä omakohtaista päätöstä sopimukseen liittymisestä, kuten asia on esimerkiksi pakollisissa ammatillisissa lisäläkejärjestelyissä. Ryhmän edustajan olisi viipymättä sen jälkeen, kun jäsen on otettu ryhmävakuutuksen piiriin, toimitettava tapauksen mukaan vakuutusneuvonnasta koskevat tiedot sisältävä asiakirja ja tiedot tarjoajan soveltamista liiketoiminnan menettelytapasäännöistä.
- (50) Olisi vahvistettava yhtenäiset säännöt, joilla asiakkaalle annetaan mahdollisuus valita väline, jolla tiedot annetaan, ja sallitaan sähköisen viestinnän käyttö, jos se on tarkoituksenmukaista siinä tilanteessa, jossa liiketoimi toteutetaan. Asiakkaalle olisi kuitenkin annettava mahdollisuus saada tiedot paperilla. Jotta asiakkaalla olisi mahdollisuus saada tietoa, kaikkien sopimuskentekoa edeltävien tietojen olisi oltava saatavilla veloitusetta.
- (51) Tarve edellyttää tällaisten tietojen antamista on vähäisempi, kun asiakas hakee jälleenvakuutusta tai vakuutusta kaupallisten ja teollisten riskien kattamiseksi tai, pelkäänsä tarjoajasta vakuutusneuvonnasta sijaitsevia tuotteita, kun asiakas on direktiivissä 2014/65/EU määritelty ammattimainen asiakas.
- (52) Tässä direktiivissä olisi määritettävä vakuutusneuvon tarjoajien vähimmäistason velvoitteet tietojen antamisessa asiakkaille. Jäsenvaltion olisi voitava pitää voimassa tai ottaa käyttöön tiukempia tietojen antamista koskevia säännöksiä, joita voidaan soveltaa kyseisen jäsenvaltion alueella vakuutusneuvon tarjoamista harjoittaviin vakuutusneuvon tarjoajiin näiden kotijäsenvaltion säännöksistä riippumatta, edellyttäen, että nämä tiukemmat säännökset ovat unionin oikeuden mukaisia, mukaan lukien Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/31/EY⁽¹⁾. Jos jäsenvaltio ehdottaa soveltavansa ja soveltaa vakuutusneuvon tarjoajia ja vakuutusneuvonnien myyntiä koskevia muitakin säännöksiä kuin tässä direktiivissä vahvistettuja säännöksiä, sen olisi varmistettava, että näistä muista säännöksistä aiheutuva hallinnollinen rasite on oikeassa suhteessa kuluttajansuojan ja pidetään vähäisenä.
- (53) Ristiinmyyntikäytännöt ovat vakuutusneuvon tarjoajien yleisesti käyttämä strategia kaikkialla unionissa. Nämä käytännöt voivat tarjota etuja asiakkaille, mutta niissä voi myös olla kyse käytännöistä, joissa asiakkaiden etuja ei oteta riittävästi huomioon. Tämä direktiivi ei saisi olla moniturvavakuutusneuvon tarjoamisen esteenä.
- (54) Ristiinmyyntikäytäntöjä koskevat tämän direktiivin säännökset eivät saisi vaikuttaa niiden unionin säädösten soveltamiseen, jossa vahvistetaan tiettyjä tavaroiden ja palvelujen luokkia koskeviin ristiinmyyntikäytäntöihin sovellettavat säännöt.
- (55) Sen varmistamiseksi, että vakuutusneuvonnat täyttävät kohdemarkkinoiden tarpeet, vakuutusyritysten ja, jos on kyse jäsenvaltioista, joissa vakuutusedustajat tuottavat vakuutusneuvonnasta asiakkaille myytäviksi, vakuutusedustajien olisi pidettävä yllä, käytettävä ja arvioitava kunkin vakuutusneuvon hyväksymismenettelyä. Jos vakuutusneuvon tarjoaja antaa neuvontaa vakuutusneuvonnista tai ehdottaa vakuutusneuvonnasta, joita se ei tuota, sen olisi joka tapauksessa tunnettava näiden tuotteiden ominaisuudet ja niiden yksilöidyt kohdemarkkinat. Tämä direktiivi ei saisi rajoittaa yritysten uusien tuotteiden kehittämisessä käyttämien menettelytapojen moninaisuutta ja joustavuutta.
- (56) Asiakkaille tarjotaan usein vakuutusneuvonnasta sijaitsevia tuotteita direktiivin 2014/65/EU soveltamisalaan kuuluvien sijaitsevien tuotteiden mahdollisina vaihtoehtoina tai korvikkeina. Jotta sijoittajansuoja olisi yhdenmukainen ja vältettäisiin sääntelyn katvealueiden hyväksikäytön riski, on tärkeää, että vakuutusneuvonnisiin sijaitseviin tuotteisiin sovelletaan paitsi kaikille vakuutusneuvonnille määriteltyjä liiketoiminnan menettelytapasääntöjä myös erityisiä

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/31/EY, annettu 8 päivänä kesäkuuta 2000, tietoyhteiskunnan palveluja, erityisesti sähköistä kaupankäyntiä, sisämarkkinoilla koskevista tietyistä oikeudellisista näkökohdista (direktiivi sähköisestä kaupankäynnistä) (EYVL L 178, 17.7.2000, s. 1).

vaatimuksia, joiden tarkoituksena on ottaa huomioon näiden tuotteiden sijoituspiirteet. Näihin erityisiin vaatimuksiin olisi sisällyttävä asianmukaisten tietojen esittäminen, vaatimukset neuvonnan soveltuvuudesta ja korvauksia koskevat rajoitukset.

- (57) Jotta varmistetaan, että vakuutusmuotoisen sijoitustuotteen tarjoamisen yhteydessä asiakasta tai asiakkaan hyväksi toimivaa henkilöä lukuun ottamatta mille tahansa osapuolelle maksettava tai minkä tahansa osapuolen maksama palkkio tai provisio tai mikä tahansa ei-rahallinen etu ei vaikuta haitallisesti kyseisen asiakkaalle tarjottavan palvelun laatuun, vakuutusten tarjoajan olisi otettava käyttöön tarkoituksenmukaiset ja oikeasuhteiset järjestelyt tällaisten haitallisten vaikutusten estämiseksi. Vakuutusten tarjoajan olisi tämän vuoksi kehitettävä, otettava käyttöön ja arvioitava säännöllisesti uudelleen toimintatapoja ja menettelyjä, jotka koskevat eturistiriitoja, jotta vältetään mahdolliset haitalliset vaikutukset kyseisen asiakkaalle tarjottavan palvelun laatuun ja varmistetaan, että asiakkaalla on riittävästi tietoja palkkioista, provisioista ja eduista.
- (58) Sen varmistamiseksi, että vakuutusyritykset ja vakuutusten tarjoamista harjoittavat henkilöt noudattavat tätä direktiiviä ja että niitä kohdellaan samalla tavoin koko unionissa, jäsenvaltiot olisi velvoitettava säätämään hallinnollisista seuraamuksista ja muista toimenpiteistä, jotka ovat tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia. Joulukuun 8 päivänä 2010 annetussa komission tiedonannossa ”Seuraamusjärjestelmien lujittaminen finanssipalvelujen alalla” tarkasteltiin nykyisiä valtuuksia ja niiden soveltamista käytäntöön seuraamusten ja muiden toimenpiteiden lähentämiseksi. Jäsenvaltioiden vahvistamien hallinnollisten seuraamusten ja muiden toimenpiteiden olisi sen vuoksi täytettävä tietyt keskeiset vaatimukset, jotka koskevat tällaisten seuraamusten ja muiden toimenpiteiden osoittamista niiden kohteena oleville, niiden soveltamisessa huomioon otettavia kriteerejä ja niiden julkistamista.
- (59) Vaikka jäsenvaltioita ei estetä vahvistamasta hallinnollisia ja rikosoikeudellisia seuraamuksia koskevia sääntöjä samojen rikkomisten osalta, jäsenvaltioilta ei pitäisi edellyttää hallinnollisia seuraamuksia koskevien sääntöjen vahvistamista tähän direktiiviin kohdistuvien rikkomisten osalta, jos niihin sovelletaan kansallista rikosoikeutta. Kansallisen lainsäädännön mukaisesti jäsenvaltiot eivät ole velvollisia määräämään sekä hallinnollisia että rikosoikeudellisia seuraamuksia samasta rikkomisesta, mutta niiden olisi voitava tehdä niin, jos niiden kansallinen lainsäädäntö sallii sen. Tämän direktiivin rikkomisesta aiheutuvien rikosoikeudellisten seuraamusten säilyttäminen hallinnollisten seuraamusten sijaan ei kuitenkaan saisi vähentää toimivaltaisten viranomaisten mahdollisuuksia tehdä tätä direktiiviä sovellettaessa yhteistyötä, tutustua tietoihin ja vaihtaa tietoja oikea-aikaisesti muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa eikä muullakaan tavoin vaikuttaa näihin mahdollisuuksiin, myöskään sen jälkeen kun asianomaiset rikkomiset on saatettu toimivaltaisten oikeusviranomaisten käsiteltäviksi syytetoimia varten.
- (60) Toimivaltaisille viranomaisille olisi erityisesti annettava valtuudet määrätä taloudellisia seuraamuksia, jotka ovat riittävän suuria ylittääkseen tosiasialliset tai mahdolliset hyödyt ja joilla on varoittava vaikutus myös suurempiin laitoksiin ja niiden johtajiin.
- (61) Jotta sijoittajansuoja olisi yhdenmukainen ja vältettäisiin sääntelyn katvealueiden hyväksikäytön riski, on tärkeää, että hallinnolliset seuraamukset ja muut toimenpiteet, joita jäsenvaltiot määrittelevät vakuutusmuotoisen sijoitustuotteen tarjoamiseen liittyvistä rikkomisista, saatetaan vastaamaan asetuksessa (EU) N:o 1286/2014 säädetyjä seuraamuksia ja toimenpiteitä.
- (62) Sen varmistamiseksi, että seuraamuksia sovelletaan unionissa yhdenmukaisesti, jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että kun niissä päätetään hallinnollisten seuraamusten tai muiden toimenpiteiden tyypistä ja hallinnollisten taloudellisten seuraamusten suuruudesta, toimivaltaiset viranomaiset ottavat huomioon kaikki olennaiset olosuhteet.
- (63) Jotta varmistetaan, että rikkomisia koskevilla toimivaltaisten viranomaisten päätöksillä on varoittava vaikutus suureen yleisöön, ja jotta markkinatoimijoille annetaan käsitys siitä, millaista toimintaa pidetään haitallisena asiakkaille, nämä päätökset olisi julkistettava, edellyttäen, että muutoksenhaku-aika on umpeutunut eikä muutosta ole haettu, paitsi jos tällainen julkistaminen vaarantaa finanssimarkkinoiden vakauden tai meneillään olevan tutkinnan. Jos kansallisen lainsäädännön mukaan on julkistettava seuraamus tai muu toimenpide, johon on haettu muutosta, tällainen tieto sekä muutoksenhaun lopputulos olisi myös julkistettava ilman aiheetonta viivytyksiä. Jos seuraamuksen tai muun toimenpiteen julkistaminen aiheuttaisi kohtuutonta vahinkoa osapuolille, toimivaltaisen viranomaisen olisi kaikissa tapauksissa voitava päättää, että seuraamusta tai muuta toimenpidettä ei julkisteta tai että se julkistetaan anonyymisti.
- (64) Mahdollisten rikkomisten havaitsemiseksi toimivaltaisilla viranomaisilla olisi oltava tarvittavat tutkintavaltuudet, ja niiden olisi luotava tehokkaat mekanismit, jotta mahdollisista tai tosiasiallisista rikkomisista voidaan ilmoittaa.
- (65) Tässä direktiivissä olisi käsiteltävä sekä hallinnollisia seuraamuksia että muita toimenpiteitä riippumatta siitä, pidetäänkö niitä seuraamuksina vai muina toimenpiteinä kansallisessa lainsäädännössä.
- (66) Tämä direktiivi ei saisi rajoittaa rikoksiin liittyviä jäsenvaltioiden lainsäädännön säännöksiä.

- (67) Jotta saavutettaisiin tämän direktiivin tavoitteet, komissiolle olisi siirrettävä valta hyväksyä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 290 artiklan mukaisesti säädösvallan siirron nojalla annettavia delegoituja säädöksiä, jotka koskevat kaikkiin tuotteisiin sovellettavia tuotehallintavaatimuksia sekä vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden tarjoamisen yhteydessä eturistiriitujen hallintaa, tilanteita, joissa kannustimien maksaminen tai vastaanottaminen on sallittua, sekä soveltuvuuden ja asianmukaisuuden arviointia. On erityisen tärkeää, että komissio asiaa valmistellessaan toteuttaa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla. Komission olisi delegoituja säädöksiä valmistellessaan ja laatiessaan varmistettava, että asianomaiset asiakirjat toimitetaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle yhtäaikaaisesti, hyvissä ajoin ja asianmukaisesti.
- (68) Finanssipalvelujen teknisillä standardeilla olisi varmistettava johdonmukainen yhdenmukaistaminen ja riittävä kuluttajansuoja koko unionissa. Koska vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisella on pitkälle menevää erityisasiantunte- musta, yksinomaan sille olisi annettava tehtäväksi laatia Euroopan parlamentille, neuvostolle ja komissiolle toimitettavat luonnokset teknisiksi sääntely- ja täytäntöönpanostandardeiksi, joihin ei liity poliittisia valintoja.
- (69) Delegoituja säädöksiä koskevan Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisen yhteisymmärryksen mukaisesti ja sen myöhemmät muutokset huomioon ottaen komission olisi kyseisen delegoidun säädöksen toimittamisen ajankohdan osalta otettava huomioon säädöksen vastustamiselle asetettu määräaika sekä asian käsittely Euroopan parlamentissa ja neuvostossa. Delegoituja säädöksiä koskevan yhteisymmärryksen mukaisesti sekä sen myöhemmät muutokset ja tarvittaessa asetus (EU) N:o 1094/2010 huomioon ottaen olisi ennen delegoidun säädöksen hyväksymistä lisäksi varmistettava, että noudatetaan asianmukaista avoimuutta ja huolehditaan tarkoituksenmukaisesta yhteydenpidosta Euroopan parlamentin ja neuvoston kanssa.
- (70) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 95/46/EY⁽¹⁾ sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 45/2001⁽²⁾ olisi sovellettava Euroopan tietosuojavaltuutetun valvonnassa henkilötietojen käsittelyyn, jota vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen toteuttaa tätä direktiiviä sovellettaessa.
- (71) Tässä direktiivissä kunnioitetaan Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustettuja perusoikeuksia ja noudatetaan siinä tunnustettuja periaatteita, siten kuin perussopimuksissa on määrätty.
- (72) Tämän direktiivin ei pitäisi aiheuttaa liiallista rasitetta pienille ja keskisuurille vakuutusten ja jälleenvakuutusten tarjoajille. Tämä tavoite voidaan saavuttaa esimerkiksi soveltamalla suhteellisuusperiaatetta asianmukaisesti. Tätä periaatetta olisi sovellettava sekä vakuutusten ja jälleenvakuutusten tarjoajille asetettuihin vaatimuksiin että valvontavallan käyttöön.
- (73) Tätä direktiiviä olisi tarkasteltava uudelleen viiden vuoden kuluttua sen voimaantulosta, jotta voidaan ottaa huomioon markkinoilla tapahtunut kehitys, unionin oikeuden muilla aloilla tapahtunut kehitys ja kokemukset, joita jäsenvaltiot ovat saaneet erityisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/41/EY⁽³⁾ soveltamisalaan kuuluviin tuotteisiin liittyvän unionin oikeuden täytäntöönpanosta.
- (74) Direktiivi 2002/92/EY olisi kumottava 24 kuukauden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta. Direktiivin 2002/92/EY III A luku olisi kuitenkin kumottava tämän direktiivin voimaantulopäivästä.
- (75) Velvollisuus saattaa tämä direktiivi osaksi kansallista lainsäädäntöä olisi rajoitettava koskemaan ainoastaan niitä säännöksiä, joilla muutetaan direktiivin 2002/92/EY sisältöä. Velvollisuus saattaa sisällöltään muuttumattomat säännökset osaksi kansallista lainsäädäntöä perustuu mainittuun direktiiviin.
- (76) Tällä direktiivillä ei ole vaikutusta jäsenvaltioiden velvollisuuteen noudattaa määräaikoja, joiden kuluessa niiden on saatettava direktiivi 2002/92/EY osaksi kansallista lainsäädäntöä.
- (77) Euroopan tietosuojavaltuutettua on kuultu asetuksen (EY) N:o 45/2001 28 artiklan 2 kohdan mukaisesti, ja hän antoi lausunnon 23 päivänä marraskuuta 2012⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 95/46/EY, annettu 24 päivänä lokakuuta 1995, yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta (EYVL L 281, 23.11.1995, s. 31).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 45/2001, annettu 18 päivänä joulukuuta 2000, yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta (EYVL L 8, 12.1.2001, s. 1).

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/41/EY, annettu 3 päivänä kesäkuuta 2003, ammatillisia lisäeläkejärjestelmiä tarjoavien laitosten toiminnasta ja valvonnasta (EUVL L 235, 23.9.2003, s. 10).

⁽⁴⁾ EUVL C 100, 6.4.2013, s. 12.

- (78) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän direktiivin tavoitteita, vaan ne voidaan toiminnan laajuuden tai vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.
- (79) Jäsenvaltiot ovat selittävistä asiakirjoista 28 päivänä syyskuuta 2011 annetun jäsenvaltioiden ja komission yhteisen poliittisen lausuman mukaisesti sitoutuneet perustelluissa tapauksissa liittämään ilmoitukseen toimenpiteistä, jotka koskevat direktiivin saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä, yhden tai useamman asiakirjan, joista käy ilmi direktiivin osien ja kansallisen lainsäädännön osaksi saattamiseen tarkoitettujen välineiden vastaavien osien suhde. Tämän direktiivin osalta lainsäätäjää pitää tällaisten asiakirjojen toimittamista perusteltuna,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

I LUKU

SOVELTAMISALA JA MÄÄRITELMÄT

1 artikla

Soveltamisala

- Tällä direktiivillä vahvistetaan vakuutusten ja jälleenvakuutusten tarjoamisen aloittamista ja harjoittamista unionissa koskevat säännöt.
- Tätä direktiiviä sovelletaan luonnollisiin henkilöihin ja oikeushenkilöihin, jotka ovat sijoittautuneet tai haluavat sijoittautua johonkin jäsenvaltioon vakuutus- ja jälleenvakuutus tuotteiden tarjoamisen aloittamista ja harjoittamista varten.
- Tätä direktiiviä ei sovelleta sivutoimisiin vakuutusedustajiin, jotka harjoittavat vakuutusten tarjoamista, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:
  - vakuutus liittyy täydentävänä tarjoajan toimittamaan tavaraan tai palveluun, kun tällainen vakuutus kattaa
    - kyseisen tarjoajan toimittaman tavaran rikkoutumiseen, katoamiseen tai vahingoittumiseen taikka toimitetun palvelun käyttämättä jäämiseen liittyvän riskin; tai
    - matkatavaroiden vahingoittumisen tai katoamisen ja kyseiseltä tarjoajalta varattuun matkaan liittyvät muut riskit;
  - vakuutus tuotteesta maksettu vakuutusmaksu ei ylitä 600:aa euroa vuodessa suhteellisesti laskien;
  - poiketen siitä, mitä b alakohdassa säädetään, vakuutusmaksu ei ylitä 200:aa euroa henkilöltä, kun vakuutus liittyy täydentävänä a alakohdassa tarkoitettuun palveluun ja tämän palvelun kesto on enintään kolme kuukautta.
- Jäsenvaltioiden on varmistettava, että vakuutusyritys tai -edustaja, joka harjoittaa vakuutusten tarjoamista tämän direktiivin soveltamisesta 3 kohdan mukaisesti vapautetun sivutoimisen vakuutusedustajan kautta, huolehtii siitä, että
  - asiakkaalle annetaan ennen sopimuksen tekemistä sen tunnistetiedot ja osoitetiedot sekä tietoa 14 artiklassa tarkoitetuista menettelyistä, joiden mukaisesti asiakkaat ja muut osapuolet voivat tehdä valituksia;
  - käytössä on tarkoituksenmukaiset ja oikeasuhteiset järjestelyt 17 ja 24 artiklan vaatimusten täyttämiseksi sekä asiakkaan vaatimusten ja tarpeiden tarkastelemiseksi ennen sopimusehdotuksen esittämistä;
  - asiakkaalle esitetään 20 artiklan 5 kohdassa tarkoitettu vakuutusta koskevat tiedot sisältävä asiakirja ennen sopimuksen tekemistä.
- Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden toimivaltaiset viranomaiset valvovat markkinoita, mukaan lukien sellaisten oheistuotteena tarjottavien vakuutus tuotteiden markkinat, joita markkinoidaan, tarjotaan tai myydään näissä jäsenvaltioissa tai niistä käsin. Vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiset voi edistää ja koordinoita tällaista valvontaa.
- Tätä direktiiviä ei sovelleta unionin ulkopuolella sijaitsevia riskejä ja sitoumuksia koskevaan vakuutusten ja jälleenvakuutusten tarjoamiseen.

Tämä direktiivi ei vaikuta jäsenvaltioiden lainsäädäntöön, joka koskee sellaisten kolmanteen maahan sijoittautuneiden vakuutus- tai jälleenvakuutusyritysten tai -edustajien harjoittamaa vakuutusten ja jälleenvakuutusten tarjoamista, jotka toimivat jäsenvaltioiden alueella palvelujen tarjoamisen vapauden perusteella, edellyttäen, että varmistetaan yhtäläinen kohtelu kaikille henkilöille, jotka harjoittavat tai ovat saaneet oikeuden harjoittaa vakuutusten ja jälleenvakuutusten tarjoamista kyseisillä markkinoilla.

Tällä direktiivillä ei säännellä kolmansissa maissa harjoitettavaa vakuutusten tai jälleenvakuutusten tarjoamista.

Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle kaikista yleisistä vaikeuksista, joita niiden vakuutusten tai jälleenvakuutusten tarjoajilla on niiden sijoittautuessa kolmanteen maahan tai harjoittaessa siellä vakuutusten tai jälleenvakuutusten tarjoamista.

2 artikla

Määritelmät

1. Tässä direktiivissä tarkoitetaan

- 1) "vakuutusten tarjoamisella" vakuutus sopimuksia koskevaa neuvontaa, ehdottamista tai muuta niiden tekemiseen liittyvää valmistelevaa toimintaa, tällaisten sopimusten tekemistä tai avustamista niiden hoidossa ja täyttämässä erityisesti korvausvaatimuksen yhteydessä, mukaan lukien tietojen antaminen yhdestä tai useammasta vakuutus sopimuksesta asiakkaan valitsemien kriteereiden perusteella verkkosivuston tai muun välineen avulla sekä paremmuusjärjestykseen asetettujen vakuutus tuotteiden luettelon laatiminen, mukaan lukien hinta- ja tuotevertailu, tai vakuutus sopimuksen hinnanalennuksen tarjoaminen, kun asiakas voi tehdä vakuutus sopimuksen suoraan tai välillisesti verkkosivuston tai muun välineen avulla;
- 2) "jälleenvakuutusten tarjoamisella" jälleenvakuutus sopimuksia koskevaa neuvontaa, ehdottamista tai muuta niiden tekemiseen liittyvää valmistelevaa toimintaa, tällaisten sopimusten tekemistä tai avustamista niiden hoidossa ja täyttämässä erityisesti korvausvaatimuksen yhteydessä, myös silloin, kun näitä toimintoja harjoittaa jälleenvakuutus yritys ilman jälleenvakuutus edustajaa;
- 3) "vakuutus edustajalla" luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka ei ole vakuutus- tai jälleenvakuutus yritys tai sen työntekijä eikä sivutoiminen vakuutus edustaja ja joka korvausta vastaan aloittaa vakuutusten tarjoamisen tai harjoittaa sitä;
- 4) "sivutoimisella vakuutus edustajalla" luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka ei ole Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013⁽¹⁾ 4 artiklan 1 kohdan 1 ja 2 alakohdassa määritelty luottolaitos tai sijoituspalveluyritys ja joka korvausta vastaan aloittaa sivutoimisen vakuutusten tarjoamisen tai harjoittaa sitä, edellyttäen, että kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:
  - a) kyseisen luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön pääasiallinen ammatillinen toiminta on muu kuin vakuutusten tarjoaminen;
  - b) kyseinen luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö tarjoaa ainoastaan tiettyjä vakuutus tuotteita, jotka liittyvät täydentävinä tavaraan tai palveluun;
  - c) kyseiset vakuutus tuotteet eivät kata henkivakuutus- tai vastuuriskejä, paitsi jos tämä vakuutus turva täydentää vakuutus edustajan pääasiallisen ammatillisen toimintansa yhteydessä tarjoamaa tavaraa tai palvelua;
- 5) "jälleenvakuutus edustajalla" luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka ei ole jälleenvakuutus yritys tai sen työntekijä ja joka korvausta vastaan aloittaa jälleenvakuutusten tarjoamisen tai harjoittaa sitä;
- 6) "vakuutus yrityksellä" Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/138/EY⁽²⁾ 13 artiklan 1 alakohdassa määriteltyä yritystä;

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 575/2013, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 1).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/138/EY, annettu 25 päivänä marraskuuta 2009, vakuutus- ja jälleenvakuutus toiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta (Solvenci II) (EUVL L 335, 17.12.2009, s. 1).

- 7) ”jälleenvakuutusyrityksellä” direktiivin 2009/138/EY 13 artiklan 4 alakohdassa määriteltyä jälleenvakuutusyritystä;
  - 8) ”vakuutusten tarjoajalla” vakuutusedustajaa, sivutoimista vakuutusedustajaa tai vakuutusyritystä;
  - 9) ”korvauksella” kaikkia provisioita, palkkioita, veloituksia ja muita maksuja, mukaan lukien kaikenlainen taloudellinen hyöty taikka muu rahallinen tai muu etu tai kannustin, joka tarjotaan tai annetaan vakuutusten tarjoamista harjoitettaessa.
  - 10) ”kotijäsenvaltiolla”
    - a) jos edustaja on luonnollinen henkilö, jäsenvaltiota, jossa hänellä on asuinpaikka;
    - b) jos edustaja on oikeushenkilö, jäsenvaltiota, jossa sen sääntömääräinen kotipaikka sijaitsee, tai jos sillä ei kansallisen lainsäädännön mukaan ole sääntömääräistä kotipaikkaa, jäsenvaltiota, jossa sen keskushallinto sijaitsee;
  - 11) ”vastaanottavalla jäsenvaltiolla” jäsenvaltiota, jossa vakuutus- tai jälleenvakuutusedustajalla on pysyvä liikepaikka taikka toimipaikka tai jossa kyseinen edustaja tarjoaa palveluja ja joka ei ole edustajan kotijäsenvaltio;
  - 12) ”sivuliikkeellä” edustajan asioimistoa tai sivuliikettä, joka sijaitsee muun jäsenvaltion kuin kotijäsenvaltion alueella;
  - 13) ”läheisillä sidoksilla” direktiivin 2009/138/EY 13 artiklan 17 alakohdassa määriteltyjä läheisiä sidoksia;
  - 14) ”ensisijaisella liiketoimipaikalla” paikkaa, josta pääasiallista liiketoimintaa hoidetaan;
  - 15) ”neuvonnalla” henkilökohtaisen suosituksen antamista asiakkaalle yhdestä tai useammasta vakuutussopimuksesta joko asiakkaan pyynnöstä tai vakuutusten tarjoajan aloitteesta;
  - 16) ”suurilla riskeillä” direktiivin 2009/138/EY 13 artiklan 27 alakohdassa määriteltyjä suuria riskejä;
  - 17) ”vakuutusmuotoisella sijoitustuotteella” vakuutustuotetta, johon sisältyy maturiteetti- tai takaisinostoarvo ja jossa markkinoiden vaihtelu vaikuttaa suoraan tai välillisesti koko maturiteetti- tai takaisinostoarvoon tai sen osaan, lukuun ottamatta seuraavia:
    - a) direktiivin 2009/138/EY liitteessä I (vahinkovakuutusluokat) luetellut vahinkovakuutustuotteet;
    - b) henkivakuutussopimukset, jos sopimuksen mukaiset etuudet maksetaan ainoastaan kuoleman sattua tai loukkaantumisesta, sairaudesta tai vammasta johtuvan työkyvyttömyyden vuoksi;
    - c) eläketuotteet, joiden pääasialliseksi tarkoitukseksi katsotaan kansallisen lainsäädännön nojalla tulojen tarjoaminen sijoittajalle eläkkeelläoloaikana ja jotka antavat sijoittajalle oikeuden tiettyihin etuuksiin;
    - d) virallisesti tunnustetut direktiivin 2003/41/EY tai direktiivin 2009/138/EY soveltamisalaan kuuluvat ammatilliset lisäeläkejärjestelmät;
    - e) yksilölliset eläketuotteet, joiden osalta kansallisessa lainsäädännössä vaaditaan työnantajan rahoitusosuutta ja joissa työnantaja tai työntekijä ei voi valita eläketuotetta tai eläketuotteen tarjoajaa;
  - 18) ”pysyvällä välineellä” välinettä,
    - a) jonka avulla asiakas voi tallentaa hänelle henkilökohtaisesti osoitettuja tietoja siten, että tiedot ovat saatavilla myöhempää käyttöä varten tietojen käyttötarkoituksen kannalta asianmukaisen ajan; ja
    - b) joka mahdollistaa tallennettujen tietojen jäljentämisen muuttumattomina.
2. Edellä olevan 1 kohdan 1 ja 2 kohtaa sovellettaessa seuraavia toimintoja ei pidetä vakuutusten tai jälleenvakuutusten tarjoamisena:
- a) tietojen antaminen satunnaisesti muun ammatillisen toiminnan yhteydessä, jos
    - i) tietojen antaja ei toteuta muita toimia auttaakseen vakuutussopimuksen tekemisessä tai soveltamisessa;
    - ii) toiminnan tarkoituksena ei ole auttaa asiakasta tekemään tai soveltamaan jälleenvakuutussopimusta;

- b) vakuutus- tai jälleenvakuutusyrityksen ammattimainen korvaushakemusten hallinnointi, vahingon selvittely ja asiantuntija-arvion tekeminen korvausasiasta;
- c) pelkkä mahdollisia vakuutuksenottajia koskevien tietojen antaminen vakuutus- tai jälleenvakuutusedustajille taikka vakuutus- tai jälleenvakuutusyrityksille, jos tietojen antaja ei toteuta muita toimia auttaakseen vakuutus- tai jälleenvakuutusopimuksen tekemisessä;
- d) pelkkä vakuutus- tai jälleenvakuutustuotteita, vakuutus- tai jälleenvakuutusedustajaa taikka vakuutus- tai jälleenvakuutusyritystä koskevien tietojen antaminen mahdollisille vakuutuksenottajille, jos tietojen antaja ei toteuta muita toimia auttaakseen vakuutus- tai jälleenvakuutusopimuksen tekemisessä.

II LUKU

REKISTERÖINNIN EDELLYTYKSET

3 artikla

Rekisteröinti

1. Vakuutus- ja jälleenvakuutusedustajien sekä sivutoimisten vakuutusedustajien on oltava toimivaltaisen viranomaisen rekisteröimiä kotijäsenvaltiossaan.

Vakuutus- ja jälleenvakuutusyritysten ja niiden työntekijöiden ei tarvitse rekisteröityä tämän direktiivin nojalla.

Jäsenvaltiot voivat säätää, että vakuutus- ja jälleenvakuutusyritykset ja -edustajat tai muut elimet voivat tehdä yhteistyötä toimivaltaisten viranomaisten kanssa vakuutus- ja jälleenvakuutusedustajien sekä sivutoimisten vakuutusedustajien rekisteröimiseksi ja 10 artiklassa säädettyjen vaatimusten soveltamiseksi, sanotun kuitenkin rajoittamatta ensimmäisen alakohdan soveltamista.

Erityisesti vakuutus- tai jälleenvakuutusyritys, vakuutus- tai jälleenvakuutusedustaja tai vakuutus- tai jälleenvakuutusyritysten tai vakuutus- tai jälleenvakuutusedustajien yhteenliittymä voi rekisteröidä vakuutus- ja jälleenvakuutusedustajia sekä sivutoimisia vakuutusedustajia toimivaltaisen viranomaisen valvonnassa.

Vakuutus- tai jälleenvakuutusedustaja tai sivutoiminen vakuutusedustaja voi toimia vakuutus- tai jälleenvakuutusyrityksen tai toisen edustajan vastuulla. Jäsenvaltiot voivat tällaisessa tapauksessa säätää, että vakuutus- tai jälleenvakuutusyritys tai toinen edustaja vastaa sen varmistamisesta, että vakuutus- tai jälleenvakuutusedustaja tai sivutoiminen vakuutusedustaja täyttää rekisteröinnin edellytykset, mukaan lukien 6 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdassa säädetyt edellytykset.

Jäsenvaltiot voivat myös säätää, että vakuutus- tai jälleenvakuutusedustajasta tai sivutoimisesta vakuutusedustajasta vastuun ottavan vakuutus- tai jälleenvakuutusyrityksen tai toisen edustajan on rekisteröitävä tämä edustaja tai sivutoiminen edustaja.

Jäsenvaltioiden ei tarvitse soveltaa ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua vaatimusta kaikkiin luonnollisiin henkilöihin, jotka työskentelevät vakuutus- tai jälleenvakuutusedustajalla tai sivutoimisella vakuutusedustajalla ja jotka harjoittavat vakuutusten tai jälleenvakuutusten tarjoamista.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että rekistereistä käyvät ilmi vakuutusten tai jälleenvakuutusten tarjoajien johdossa toimivien sellaisten luonnollisten henkilöiden nimet, jotka vastaavat vakuutusten tai jälleenvakuutusten tarjoamisesta.

Rekistereissä on ilmoitettava lisäksi jäsenvaltiot, joissa edustaja harjoittaa liiketoimintaa sijoittautumisvapautta tai palvelujen tarjoamisen vapautta koskevien sääntöjen perusteella.

2. Jäsenvaltiot voivat perustaa useampia kuin yhden rekisterin vakuutus- ja jälleenvakuutusedustajille sekä sivutoimisille vakuutusedustajille edellyttäen, että ne vahvistavat perusteet, joiden mukaisesti edustajat on rekisteröitävä.

Jäsenvaltioiden on perustettava sähköinen rekisteröintijärjestelmä. Tämän järjestelmän on oltava helposti saatavilla, ja rekisteröintilomake on voitava täyttää sen avulla suoraan sähköisesti.

3. Jos jäsenvaltiossa on useampia rekistereitä, kyseisen jäsenvaltion on perustettava keskitetty tietopiste, jonka avulla näistä sähköisessä muodossa olevista ja ajan tasalla pidettävistä rekistereistä peräisin olevat tiedot ovat nopeasti ja helposti saatavilla. Tietopisteestä on myös oltava saatavissa kotijäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten tunnistetiedot.

4. Vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen perustaa keskitetyn sähköisen rekisterin vakuutus- ja jälleenvakuutus edustajista sekä sivutoimisista vakuutus edustajista, jotka ovat ilmoittaneet aikomuksestaan harjoittaa rajat ylittävää liiketoimintaa III luvun mukaisesti, julkistaa sen verkkosivustollaan ja pitää sen ajan tasalla. Tätä varten jäsenvaltioiden on viipymättä toimitettava vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle asianomaiset tiedot. Rekisterin on sisällettävä linkit kaikkien jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten verkkosivustoille, joilta on myös oltava pääsy rekisteriin.

Vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisella on oikeus tarkastella ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuun rekisteriin tallennettuja tietoja. Vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisella ja toimivaltaisilla viranomaisilla on oikeus muuttaa tällaisia tietoja. Rekisteröidyillä, joiden henkilötiedot on tallennettu rekisteriin ja joiden tietoja vaihdetaan, on oikeus tutustua tallennettuihin tietoihin ja saada asianmukaisesti tietoja.

Vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen perustaa verkkosivuston, joka sisältää hyperlinkit kaikkiin jäsenvaltioiden 3 kohdan mukaisesti perustamiin keskitettyihin tietopisteisiin tai tapauksen mukaan rekistereihin.

Kotijäsenvaltioiden on varmistettava, että vakuutus- ja jälleenvakuutus edustajien sekä sivutoimisten vakuutus edustajien rekisteröimisen edellytyksenä on 10 artiklassa säädettyjen asianmukaisten vaatimusten täyttäminen.

Toimivaltaisen viranomaisen on säännöllisesti tarkistettava rekisteröinnin voimassaolo.

Kotijäsenvaltioiden on varmistettava, että vakuutus- ja jälleenvakuutus edustajat sekä sivutoimiset vakuutus edustajat, joka eivät enää täytä 10 artiklassa säädettyjä vaatimuksia, poistetaan rekisteristä. Kotijäsenvaltion on tapauksen mukaan ilmoitettava vastaanottavalle jäsenvaltiolle rekisteristä poistamisesta.

5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että edustajien hakemukset rekisteriin sisällyttämisestä käsitellään kolmen kuukauden kuluessa täydellisen hakemuksen jättämisestä ja että hakijalle ilmoitetaan päätöksestä viipymättä.

6. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että vakuutus- ja jälleenvakuutus edustajien sekä sivutoimisten vakuutus edustajien rekisteröinnin edellytyksenä ovat kaikki seuraavat tiedot:

- a) niiden osakkeenomistajien tai jäsenten tunnistetiedot, jotka omistavat edustajasta yli 10 prosentin osuuden, riippumatta siitä, onko kyse luonnollisista henkilöistä vai oikeushenkilöistä, ja tiedot näiden osuuksien suuruudesta;
- b) niiden henkilöiden tunnistetiedot, joilla on läheiset sidokset edustajaan;
- c) tieto siitä, etteivät nämä osuudet tai läheiset sidokset estä toimivaltaisen viranomaisen valvontatehtävien tehokasta hoitamista.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että edustajat ilmoittavat toimivaltaisille viranomaisille ilman aiheutonta viivytystä tämän kohdan nojalla toimitettujen tietojen muuttumisesta.

7. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset hylkäävät rekisteröitymisen, jos edustajaan läheisesti sidoksissa olevaan yhteen tai useampaan luonnolliseen henkilöön tai oikeushenkilöön sovellettavat kolmannen maan lait, asetukset tai hallinnolliset määräykset tai niiden täytäntöönpanoon liittyvät vaikeudet estävät kyseisiä viranomaisia hoitamasta tehokkaasti valvontatehtäviään.

III LUKU

PALVELUJEN TARJOAMISEN VAPAUS JA SIIJOITTAUTUMISVAPAUS

4 artikla

Palvelujen tarjoamisen vapauden käyttäminen

1. Vakuutus- tai jälleenvakuutus edustajan tai sivutoimisen vakuutus edustajan, joka aikoo ensimmäistä kertaa harjoittaa liiketoimintaa toisen jäsenvaltion alueella palvelujen tarjoamisen vapauden perusteella, on ilmoitettava seuraavat tiedot kotijäsenvaltionsa toimivaltaiselle viranomaiselle:

- a) edustajan nimi, osoite ja mahdollinen rekisteröintinumero;

- b) jäsenvaltio tai jäsenvaltiot, jossa tai joissa edustaja aikoo toimia;
- c) edustajan ryhmä ja mahdollisen edustetun vakuutus- tai jälleenvakuutusyrityksen nimi;
- d) tapauksen mukaan asianomaiset vakuutusluokat.

2. Kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on kuukauden kuluessa 1 kohdassa tarkoitettujen tietojen vastaanottamisesta toimitettava nämä tiedot vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, jonka on viipymättä ilmoitettava niiden vastaanottamisesta. Kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava vakuutus- tai jälleenvakuutus edustajalle tai sivutoimiselle vakuutus edustajalle kirjallisesti, että vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on vastaanottanut tiedot ja että edustaja voi aloittaa liiketoimintansa vastaanottavassa jäsenvaltiossa. Kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on tapauksen mukaan ilmoitettava edustajalle samanaikaisesti se seikka, että vastaanottavassa jäsenvaltiossa sovellettavista 11 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista säännöksistä saa tietoja 11 artiklan 3 ja 4 kohdassa tarkoitetuilla tavoilla ja myös että edustajan on noudatettava näitä säännöksiä voidakseen aloittaa liiketoimintansa vastaanottavassa jäsenvaltiossa.

3. Jos 1 kohdan mukaisesti ilmoitetut tiedot muuttuvat, vakuutus- tai jälleenvakuutus edustajan tai sivutoimisen vakuutus edustajan on ilmoitettava muutoksesta kotijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle viimeistään kuukautta ennen muutoksen toteuttamista. Kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle kyseisestä muutoksesta mahdollisimman pian ja viimeistään kuukauden kuluttua siitä päivästä, jona kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen sai kyseisen tiedon.

5 artikla

Velvoitteiden rikkominen palvelujen tarjoamisen vapautta käytettäessä

1. Jos vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisella viranomaisella on perusteet uskoa, että sen alueella palvelujen tarjoamisen vapauden perusteella toimiva vakuutus- tai jälleenvakuutus edustaja tai sivutoiminen vakuutus edustaja rikkoo tässä direktiivissä vahvistettua velvoitetta, sen on ilmoitettava tästä kotijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle.

Kun kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on arvioinut ensimmäisen alakohdan mukaisesti saamansa tiedot, sen on viipymättä tapauksen mukaan toteutettava aiheelliset toimenpiteet tilanteen korjaamiseksi. Sen on ilmoitettava vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle tällaisista toteutetuista toimenpiteistä.

Jos vakuutus- tai jälleenvakuutus edustaja tai sivutoiminen vakuutus edustaja edelleenkin toimii tavalla, joka selvästi ja laajamittaisesti vahingoittaa vastaanottavan jäsenvaltion kuluttajien etuja tai joka haittaa vakuutus- ja jälleenvakuutus markkinoiden moitteetonta toimintaa, vaikka kotijäsenvaltio on toteuttanut toimenpiteitä tai koska nämä toimenpiteet ovat osoittautuneet riittämättömiksi tai niitä ei ole toteutettu, vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen voi ilmoitettuaan asiasta kotijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle toteuttaa aiheelliset toimenpiteet estääkseen säännösten vastaisen toiminnan jatkumisen ja, jos se on ehdottoman tarpeellista, estää edustajaa jatkamasta uutta liiketoimintaansa alueellaan.

Kotijäsenvaltion tai vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen voi lisäksi saattaa asian vakuutus- ja lisäläkeviranomaisen käsiteltäväksi ja pyytää siltä apua asetuksen (EU) N:o 1094/2010 19 artiklan mukaisesti. Tällaisissa tapauksissa vakuutus- ja lisäläkeviranomaisen voi toimia sille kyseisessä artiklassa annettujen valtuuksien mukaisesti.

2. Edellä oleva 1 kohta ei vaikuta vastaanottavan jäsenvaltion valtuuksiin toteuttaa aiheellisia toimenpiteitä ehkäistäkseen säännösten vastaisen toiminnan alueellaan tai rangaistakseen siitä, kun välittömät toimet ovat tarpeen kuluttajien oikeuksien suojelemiseksi. Näihin valtuuksiin sisältyy mahdollisuus estää vakuutus- ja jälleenvakuutus edustajaa sekä sivutoimista vakuutus edustajaa jatkamasta uutta liiketoimintaansa tämän jäsenvaltion alueella.

3. Kaikista vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten tämän artiklan mukaisesti toteuttamista toimenpiteistä on ilmoitettava kyseiselle vakuutus- tai jälleenvakuutus edustajalle tai sivutoimiselle vakuutus edustajalle hyvin perustellussa asiakirjassa sekä ilmoitettava ilman aiheetonta viivytystä kotijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, vakuutus- ja lisäläkeviranomaiselle ja komissiolle.

6 artikla

Sijoittautumisvapauden käyttäminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että vakuutus- tai jälleenvakuutusedustaja tai sivutoiminen vakuutusedustaja, joka aikoo käyttää sijoittautumisvapauttaan perustamalla sivuliikkeen tai pysyvän liikepaikan toisen jäsenvaltion alueelle, ilmoittaa tästä kotijäsenvaltionsa toimivaltaiselle viranomaiselle ja toimittaa kyseiselle toimivaltaiselle viranomaiselle seuraavat tiedot:

- a) edustajan nimi, osoite ja mahdollinen rekisteröintinumero;
- b) jäsenvaltio, jonka alueelle edustaja aikoo perustaa sivuliikkeen tai pysyvän liikepaikan;
- c) edustajan ryhmä ja mahdollisen edustetun vakuutus- tai jälleenvakuutusyrityksen nimi;
- d) tapauksen mukaan asianomaiset vakuutusluokat;
- e) vastaanottavassa jäsenvaltiossa oleva osoite, josta asiakirjoja on mahdollista saada;
- f) sivuliikkeen tai pysyvän liikepaikan toiminnasta vastuussa olevan henkilön nimi.

Jos edustajalla on toisen jäsenvaltion alueella pysyvä liikepaikka, joka vastaa sivuliikettä, liikepaikkaa kohdellaan samoin kuin sivuliikettä, jollei edustaja perusta tällaista pysyvää liikepaikkaa laillisesti muussa oikeudellisessa muodossa.

2. Jollei kotijäsenvaltion toimivaltaisella viranomaisella ole perusteita epäillä vakuutus- tai jälleenvakuutusedustajan tai sivutoimisen vakuutusedustajan organisaatorakenteen tai taloudellisen tilanteen asianmukaisuutta, kun otetaan huomioon suunniteltu vakuutusten tai jälleenvakuutusten tarjoaminen, sen on kuukauden kuluessa 1 kohdassa tarkoitettujen tietojen vastaanottamisesta toimitettava nämä tiedot vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, jonka on viipymättä ilmoitettava tietojen vastaanottamisesta. Kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava vakuutus- tai jälleenvakuutusedustajalle tai sivutoimiselle vakuutusedustajalle kirjallisesti, että vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen on saanut tiedot.

Vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on kuukauden kuluessa tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen tietojen vastaanottamisesta ilmoitettava kotijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle vastaanottavan jäsenvaltion alueella sovellettavat 11 artiklan 1 kohdassa tarkoitettut säännökset 11 artiklan 3 ja 4 kohdassa tarkoitetuilla tavoilla. Kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on toimitettava nämä tiedot edustajalle ja ilmoitettava edustajalle, että tämä voi aloittaa liiketoimintansa vastaanottavassa jäsenvaltiossa edellyttäen, että se noudattaa näitä säännöksiä.

Jos tietoja ei ole vastaanotettu toisessa alakohdassa säädetyssä määräajassa, vakuutus- tai jälleenvakuutusedustaja tai sivutoiminen vakuutusedustaja voi perustaa sivuliikkeen ja aloittaa liiketoimintansa.

3. Jos kotijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen kieltäytyy toimittamasta 1 kohdassa tarkoitettuja tietoja vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, sen on perusteltava kieltäytymisensä vakuutus- tai jälleenvakuutusedustajalle tai sivutoimiselle vakuutusedustajalle kuukauden kuluessa kaikkien 1 kohdassa tarkoitettujen tietojen vastaanottamisesta.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu kieltäytyminen tai tilanne, jossa kotijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen ei toimita 1 kohdassa tarkoitettuja tietoja, on voitava saattaa kotijäsenvaltion tuomioistuimen käsiteltäväksi.

4. Jos 1 kohdan mukaisesti toimitetut tiedot muuttuvat, vakuutus- tai jälleenvakuutusedustajan tai sivutoimisen vakuutusedustajan on ilmoitettava muutoksesta kotijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle viimeistään kuukautta ennen muutoksen toteuttamista. Kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava myös vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle kyseisestä muutoksesta mahdollisimman pian ja viimeistään kuukauden kuluessa siitä päivästä, jona kotijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen sai kyseisen tiedon.

7 artikla

Toimivallan jako kotijäsenvaltion ja vastaanottavan jäsenvaltion kesken

1. Jos vakuutus- tai jälleenvakuutusedustajan tai sivutoimisen vakuutusedustajan ensisijainen liiketoimipaikka sijaitsee toisessa jäsenvaltiossa kuin kotijäsenvaltiossa, kyseisen toisen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi sopia kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen kanssa, että se toimii kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen tapaan

IV, V, VI ja VII luvun säännösten osalta. Jos tällainen sopimus tehdään, kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava asiasta vakuutus- tai jälleenvakuutusedustajalle tai sivutoimiselle vakuutusedustajalle sekä vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle viipymättä.

2. Vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen on vastuussa sen varmistamisesta, että toimipaikan kyseisen jäsenvaltion alueella tarjoamat palvelut ovat V ja VI luvussa säädettyjen velvoitteiden ja niiden nojalla hyväksytyjen toimenpiteiden mukaiset.

Vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisella viranomaisella on oikeus tutkia toimipaikan järjestelyjä ja vaatia niihin muutoksia, jos ne ovat tarpeellisia sen varmistamiseksi, että toimivaltainen viranomainen voi panna täytäntöön V ja VI luvussa säädetty velvoitteet ja niiden nojalla hyväksytyt toimenpiteet niiden palvelujen ja toimintojen osalta, joita toimipaikka tarjoaa tai harjoittaa kyseisen jäsenvaltion alueella.

8 artikla

Velvoitteiden rikkominen sijoittautumisvapautta käytettäessä

1. Jos vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen toteaa, että vakuutus- tai jälleenvakuutusedustaja tai sivutoiminen vakuutusedustaja rikkoo kyseisessä jäsenvaltiossa V ja VI luvun nojalla hyväksytyjä säännöksiä tai hallinnollisia määräyksiä, kyseinen viranomainen voi toteuttaa aiheellisia toimenpiteitä.

2. Jos vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisella viranomaisella on syytä katsoa, että sen alueella toimipaikan välityksellä toimiva vakuutus- tai jälleenvakuutusedustaja tai sivutoiminen vakuutusedustaja rikkoo tässä direktiivissä vahvistettua velvoitetta, ja jos kyseisellä toimivaltaisella viranomaisella ei ole 7 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua vastuuta, sen on ilmoitettava tällaiset tiedot kotijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle. Kun kotijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen on arvioinut saamansa tiedot, sen on viipymättä tapauksen mukaan toteutettava aiheelliset toimenpiteet tilanteen korjaamiseksi. Sen on ilmoitettava vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle tällaisista toteutetuista toimenpiteistä.

3. Jos vakuutus- tai jälleenvakuutusedustaja tai sivutoiminen vakuutusedustaja edelleenkin toimii tavalla, joka selvästi ja laajamittaisesti vahingoittaa vastaanottavan jäsenvaltion kuluttajien etuja tai joka haittaa vakuutus- ja jälleenvakuutusmarkkinoiden moitteetonta toimintaa, vaikka kotijäsenvaltio on toteuttanut toimenpiteitä tai koska nämä toimenpiteet ovat osoittautuneet riittämättömiksi tai niitä ei ole toteutettu, vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi ilmoitettuaan asiasta kotijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle toteuttaa aiheelliset toimenpiteet estääkseen säännösten vastaisen toiminnan jatkumisen ja, jos se on ehdottoman tarpeellista, estää edustajaa jatkamasta uutta liiketoimintaansa alueellaan.

Kotijäsenvaltion tai vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi lisäksi saattaa asian vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen käsiteltäväksi ja pyytää siltä apua asetuksen (EU) N:o 1094/2010 19 artiklan mukaisesti. Tällaisessa tapauksessa vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen voi toimia sille kyseisessä artiklassa annettujen valtuuksien mukaisesti.

4. Edellä olevat 2 ja 3 kohta eivät vaikuta vastaanottavan jäsenvaltion valtuuksiin toteuttaa aiheellisia ja syrjimättömiä toimenpiteitä ehkäistäkseen säännösten vastaisen toiminnan alueellaan tai rangaistakseen siitä, jos välittömät toimet ovat ehdottoman välttämättömiä vastaanottavan jäsenvaltion kuluttajien oikeuksien suojelemiseksi ja jos kotijäsenvaltion vastaavat toimenpiteet ovat riittämättömiä tai niitä ei ole toteutettu. Tällaisissa tilanteissa vastaanottavalla jäsenvaltiolla on mahdollisuus estää kyseistä vakuutus- tai jälleenvakuutusedustajaa tai sivutoimista edustajaa jatkamasta uutta liiketoimintaansa tämän jäsenvaltion alueella.

5. Kaikista vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten tämän artiklan mukaisesti toteuttamista toimenpiteistä on ilmoitettava kyseessä olevalle vakuutus- tai jälleenvakuutusedustajalle tai sivutoimiselle vakuutusedustajalle hyvin perustellussa asiakirjassa sekä ilmoitettava ilman aiheetonta viivytystä kotijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle ja komissiolle.

9 artikla

Yleisen edun vuoksi hyväksytyihin kansallisiin säännöksiin liittyvät valtuudet

1. Tämä direktiivi ei vaikuta vastaanottavan jäsenvaltion valtuuksiin toteuttaa aiheellisia ja syrjimättömiä toimenpiteitä rangaistakseen 11 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen säännösten vastaisesta toiminnasta alueellaan, jos tämä on ehdottoman välttämätöntä. Tällaisissa tilanteissa vastaanottavilla jäsenvaltioilla on mahdollisuus estää kyseistä vakuutus- tai jälleenvakuutusedustajaa tai sivutoimista vakuutusedustajaa jatkamasta uutta liiketoimintaansa tämän jäsenvaltion alueella.

2. Tämä direktiivi ei myöskään vaikuta vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen valtuuksiin toteuttaa aiheellisia toimenpiteitä estääkseen toiseen jäsenvaltioon sijoittautunutta vakuutusten tarjoajaa harjoittamasta liiketoimintaa sen alueella palvelujen tarjoamisen vapauden tai tapauksen mukaan sijoittautumisvapauden perusteella, jos kyseinen toiminta suuntautuu kokonaan tai pääasiallisesti vastaanottavan jäsenvaltion alueelle niin, että ainoana tarkoituksena on kiertää säännöksiä, joita sovellettaisiin, jos kyseisen vakuutusten tarjoajan asuinpaikka tai sääntömääräinen kotipaikka olisi kyseisessä vastaanottavassa jäsenvaltiossa, ja jos sen toiminta lisäksi vaarantaa vakavasti vastaanottavan jäsenvaltion vakuutus- ja jälleenvakuutusmarkkinoiden moitteettoman toiminnan kuluttajansuojan osalta. Ilmoitettuaan asiasta kotijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi tällaisessa tapauksessa toteuttaa kyseisen vakuutusten tarjoajan suhteen kaikki vastaanottavan jäsenvaltion kuluttajien oikeuksien suojelun kannalta aiheelliset toimenpiteet. Kyseiset toimivaltaiset viranomaiset voivat saattaa asian vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen käsiteltäväksi ja pyytää siltä apua asetuksen (EU) N:o 1094/2010 19 artiklan mukaisesti, ja vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen voi tällaisessa tapauksessa toimia sille kyseisessä artiklassa annettujen valtuuksien mukaisesti, jos vastaanottavan jäsenvaltion ja kotijäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset eivät pääse asiasta yksimielisyyteen.

IV LUKU

TOIMINNAN JÄRJESTÄMISEEN LIITTYVÄT VAATIMUKSET

10 artikla

Ammatilliset ja toiminnan järjestämiseen liittyvät vaatimukset

1. Kotijäsenvaltioiden on varmistettava, että vakuutusten ja jälleenvakuutusten tarjoajilla sekä niillä vakuutus- ja jälleenvakuutusyritysten työntekijöillä, jotka harjoittavat vakuutusten ja jälleenvakuutusten tarjoamista, on asianmukaiset tiedot ja pätevyys voidakseen suorittaa tehtävänsä ja hoitaa velvollisuutensa asianmukaisesti.

2. Kotijäsenvaltioiden on varmistettava, että vakuutus- ja jälleenvakuutusedustajat sekä vakuutus- ja jälleenvakuutusyritysten työntekijät ja vakuutus- ja jälleenvakuutusedustajien työntekijät täyttävät jatkuvaa ammatillista koulutusta ja kehittämistä koskevat vaatimukset ylläpitääkseen riittävää suoritustasoa, joka vastaa heidän rooliaan ja kyseisiä markkinoita.

Kotijäsenvaltioiden on tätä varten otettava käyttöön ja julkistettava järjestelmiä, joiden avulla valvotaan tehokkaasti ja arvioidaan vakuutus- ja jälleenvakuutusedustajien sekä vakuutus- ja jälleenvakuutusyritysten työntekijöiden ja vakuutus- ja jälleenvakuutusedustajien työntekijöiden tietoja ja pätevyyttä, jolloin lähtökohtana on vähintään 15 tunnin vuotuinen ammatillinen koulutus tai kehittäminen ja huomioon otetaan myytävien tuotteiden luonne, tarjoajan tyyppi, kunkin toimijan rooli sekä vakuutusten tai jälleenvakuutusten tarjoajalla harjoitettu toiminta.

Kotijäsenvaltiot voivat vaatia, että koulutus- ja kehittämisvaatimusten täyttäminen osoitetaan hankkimalla todistus.

Jäsenvaltioiden on mukautettava tietoja ja pätevyyttä koskevia vaatimuksia vakuutusten ja jälleenvakuutusten tarjoajien liiketoiminnan ja tarjottavien tuotteiden perusteella, erityisesti kun kyse on sivutoimisista vakuutusedustajista. Jäsenvaltiot voivat vaatia, että vakuutus- tai jälleenvakuutusyrityksen tai -edustajan on tarkistettava 3 artiklan 1 kohdan kolmannessa alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa ja vakuutusten tai jälleenvakuutusten tarjoamista harjoittavien vakuutus- tai jälleenvakuutusyritysten työntekijöiden osalta, vastaavako edustajien tiedot ja pätevyys 1 kohdassa vahvistettuja vaatimuksia, ja tarjottava tarvittaessa näille edustajille mahdollisuus ammatilliseen koulukseen tai kehittämiseen, joka on näiden edustajien myymiä tuotteita koskevien vaatimusten mukaista.

Jäsenvaltioiden ei tarvitse soveltaa 1 kohdassa ja tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja vaatimuksia kaikkiin luonnollisiin henkilöihin, jotka työskentelevät vakuutus- tai jälleenvakuutusyrityksessä tai vakuutus- tai jälleenvakuutusedustajalla ja jotka harjoittavat vakuutusten tai jälleenvakuutusten tarjoamista, mutta jäsenvaltioiden on varmistettava, että vakuutus- ja jälleenvakuutustuotteiden tarjoamisesta vastaavat yritysten johdossa toimivat merkitykselliset henkilöt sekä kaikki muut vakuutusten tai jälleenvakuutusten tarjoamiseen suoraan osallistuvat henkilöt osoittavat, että heillä on tehtäviensä hoitamiseen tarvittavat tiedot ja pätevyys.

Vakuutus- ja jälleenvakuutusedustajien on osoitettava täyttävänsä liitteessä I vahvistetut asianmukaiset ammatillista tietämystä ja pätevyyttä koskevat vaatimukset.

3. Vakuutus- tai jälleenvakuutusyrityksessä tai vakuutus- tai jälleenvakuutusedustajalla työskentelevien luonnollisten henkilöiden, jotka harjoittavat vakuutusten tai jälleenvakuutusten tarjoamista, on oltava hyvämaineisia. Vähimmäisvaatimuksena on, ettei heistä saa olla vakaviin joko omaisuusrikoksiin tai muihin talousrikoksiin liittyvää merkintää rikosrekisterissä tai muussa vastaavassa kansallisessa rekisterissä eivätkä he saa olla aiemmin konkurssiin asetettuja, paitsi jos heidän valtansa vallita omaisuuttaan on palautunut kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

Jäsenvaltiot voivat 3 artiklan 1 kohdan kolmannen alakohdan mukaisesti sallia, että vakuutusten tai jälleenvakuutusten tarjoaja tarkastaa työntekijöidensä ja tarvittaessa vakuutus- tai jälleenvakuutusedustajiensa hyvän maineen.

Jäsenvaltioiden ei tarvitse soveltaa tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua vaatimusta kaikkiin luonnollisiin henkilöihin, jotka työskentelevät vakuutus- tai jälleenvakuutusyrityksessä tai vakuutus- tai jälleenvakuutusedustajalla, edellyttäen, että nämä luonnolliset henkilöt eivät suoraan osallistu vakuutusten tai jälleenvakuutusten tarjoamiseen. Jäsenvaltioiden on kuitenkin varmistettava, että vakuutusten tai jälleenvakuutusten tarjoamisesta vastaavat johdossa toimivat henkilöt ja vakuutusten tai jälleenvakuutusten tarjoamiseen suoraan osallistuvat työntekijät täyttävät tämän vaatimuksen.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sivutoimisissa vakuutusedustajissa sivutoimisesta vakuutusten tarjoamisesta vastaavat henkilöt täyttävät ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua vaatimusta.

4. Vakuutus- ja jälleenvakuutusedustajalla on oltava ammatillisesta virheestä aiheutuvan korvausvastuun kattamiseksi koko unionin alueella voimassa oleva ammatillinen vastuuvakuutus tai muu vastaava vakuutus, jonka määrä on vähintään 1 250 000 euroa kutakin vahinkoa kohden ja yhteensä 1 850 000 euroa kaikkien vahinkojen osalta vuotta kohden, jollei vakuutus- tai jälleenvakuutusyritys tai muu yritys, jonka puolesta vakuutus- tai jälleenvakuutusedustaja toimii tai on valtuutettu toimimaan, jo ole myöntänyt sille tällaista vakuutusta tai vastaavanlaista vakuutusta tai jollei tämä yritys ole ottanut täyttä vastuuta edustajan toimista.

5. Jäsenvaltioiden on vaadittava, että sivutoimisella vakuutusedustajalla on ammatillinen vastuuvakuutus tai muu vastaava vakuutus, jonka määrän jäsenvaltiot määrittelevät ottaen huomioon myytävien tuotteen luonteen ja harjoitetun liiketoiminnan.

6. Jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet asiakkaiden suojelemiseksi siltä, ettei vakuutus- tai jälleenvakuutusedustaja tai sivutoiminen vakuutusedustaja kykene siirtämään vakuutusmaksua vakuutusyritykselle taikka korvausvaatimuksen määrää tai vakuutusmaksun palautusta vakuutetulle.

Nämä toimenpiteet voivat olla seuraavia:

- a) lainsäädännön säännökset tai sopimusmääräykset siitä, että asiakkaan edustajalle maksamia maksuja kohdellaan niin kuin ne olisi maksettu yritykselle ja että yrityksen edustajalle maksamat maksut katsotaan maksetuiksi asiakkaalle vastapaidan, kun asiakas todella saa ne;
- b) vaatimus, että edustajan taloudellisen kantokyvyn on oltava pysyvästi 4 prosenttia vuotuisesta saatujen vakuutusmaksujen määrästä ja vähintään 18 750 euroa;
- c) vaatimus, että asiakkaan rahoja siirretään täysin erillisten asiakastilien kautta ja että kyseisille tileille kirjattuja varoja ei käytetä muiden velkojen hyvittämiseksi konkurssitilanteessa;
- d) vaatimus takuurahaston perustamisesta.

7. Vakuutus- ja lisäläkeviranomaisen tarkistaa 4 ja 6 kohdassa tarkoitettuja määriä määräajoin Eurostatin julkaisemassa Euroopan kuluttajahintaindeksissä tapahtuneiden muutosten ottamiseksi huomioon. Ensimmäinen tarkistus tehdään viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2017 ja seuraavat tarkistukset tehdään sen jälkeen viiden vuoden välein.

Vakuutus- ja lisäläkeviranomaisen laatii luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, joilla 4 ja 6 kohdassa tarkoitettua euromääristä vähimmäismäärää tarkistetaan tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua indeksissä 1 päivän tammikuuta 2013 ja 31 päivän joulukuuta 2017 tai viimeisimmän tarkistuspäivän ja uuden tarkistuspäivän välisenä aikana tapahtuneen prosentuaalisen muutoksen verran ja pyöristämällä se ylöspäin lähimpään 10 euron kerrannaiseen.

Vakuutus- ja lisäläkeviranomaisen toimittaa kyseiset teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2018 ja seuraavat teknisten sääntelystandardien luonnokset sen jälkeen viiden vuoden välein.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä tämän kohdan toisessa ja kolmannessa alakohdassa tarkoitettua tekniset sääntelystandardit asetuksen (EU) N:o 1094/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

8. Edellä 1, 2 ja 3 kohdassa säädettyjen vaatimusten noudattamisen varmistamiseksi vakuutus- ja jälleenvakuutusyritysten on hyväksyttävä itselleen sisäiset toimintatavat ja asiaan liittyvät sisäiset menettelyt, toteutettava ne ja arvioitava niitä säännöllisesti uudelleen.

Vakuutus- ja jälleenvakuutusyritysten on osoitettava toiminto, jonka avulla varmistetaan hyväksytyjen toimintatapojen ja menettelyjen asianmukainen toteuttaminen.

Vakuutus- ja jälleenvakuutusyritysten on perustettava arkisto kaikkia 1, 2 ja 3 kohdan soveltamista koskevia asiakirjoja varten sekä ylläpidettävä tätä arkistoa ja pidettävä se ajan tasalla. Vakuutus- ja jälleenvakuutusyritysten on pyynnöstä ilmoitettava kotijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle tästä toiminnosta vastaavan henkilön nimi.

11 artikla

Yleistä etua koskevien sääntöjen julkistaminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden toimivaltaiset viranomaiset julkistavat asianmukaisesti yleistä etua suojaavat asiaan liittyvät kansalliset säännökset, joita sovelletaan niiden alueella harjoitettavaan vakuutusten ja jälleenvakuutusten tarjoamiseen, mukaan lukien tiedot siitä, onko kyseinen jäsenvaltio päättänyt soveltaa 29 artiklan 3 kohdassa säädettyjä tiukempia säännöksiä ja kuinka se on päättänyt niitä soveltaa.

2. Jos jäsenvaltio ehdottaa soveltavansa ja soveltaa vakuutustuotteiden tarjoamista koskevia muitakin säännöksiä kuin tässä direktiivissä vahvistettuja säännöksiä, sen on varmistettava, että kyseisistä säännöksistä aiheutuva hallinnollinen rasite on oikeassa suhteessa kuluttajansuojaan. Jäsenvaltion on edelleen seurattava näitä säännöksiä sen varmistamiseksi, että ne pysyvät tämän kohdan mukaisina.

3. Vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen sisällyttää verkkosivustolleen hyperlinkit toimivaltaisten viranomaisten verkkosivustoille, joilla on saatavilla tiedot yleistä etua koskevista säännöistä. Kansallisten toimivaltaisten viranomaisten on saatettava tällaiset tiedot ajan tasalle säännöllisesti, ja vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen asettaa tiedot saataville verkkosivustollaan siten, että kaikki yleistä etua koskevat kansalliset säännöt ryhmitellään asiaan liittyvien eri oikeudenalojen mukaan.

4. Jäsenvaltioiden on perustettava keskitetty asiointipiste, joka vastaa yleistä etua koskeviin sääntöihin liittyvien tietojen antamisesta jäsenvaltiossa. Tällaisen asiointipisteen on oltava tarkoituksenmukainen toimivaltainen viranomaisen.

5. Vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen tarkastelee kertomuksessa tässä artiklassa tarkoitettuja jäsenvaltioiden julkistamia yleistä etua koskevia sääntöjä tämän direktiivin ja sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan yhteydessä ja tiedottaa niistä komissiolle ennen 23 päivää helmikuuta 2019.

12 artikla

Toimivaltaiset viranomaiset

1. Jäsenvaltioiden on nimettävä toimivaltaiset viranomaiset, joiden tehtävänä on huolehtia tämän direktiivin täytäntöönpanosta. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava tästä sekä mahdollisesta näiden tehtävien jaosta komissiolle.

2. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen viranomaisten on oltava joko julkisia viranomaisia, kansallisen lainsäädännön mukaisia elimiä tai kansallisessa lainsäädännössä nimenomaisesti tätä varten valtuutettujen julkisten viranomaisten hyväksymiä elimiä. Ne eivät saa olla vakuutus- tai jälleenvakuutusyrityksiä tai yhteenliittymiä, joiden jäseniin kuuluu suoraan tai välillisesti vakuutus- tai jälleenvakuutusyrityksiä tai vakuutus- tai jälleenvakuutusedustajia, sanotun kuitenkin rajoittamatta toimivaltaisten viranomaisten ja muiden elinten välistä yhteistyötä tapauksissa, joista on nimenomaisesti säädetty 3 artiklan 1 kohdassa.

3. Toimivaltaisilla viranomaisilla on oltava kaikki tämän direktiivin mukaisten tehtäviensä hoitamiseksi tarvittavat valtuudet. Jos jäsenvaltion alueella on useita toimivaltaisia viranomaisia, kyseisen jäsenvaltion on varmistettava niiden tiivis yhteistyö, jotta ne voivat suorittaa tehtävänsä tehokkaasti.

13 artikla

Yhteistyö ja tietojenvaihto jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välillä

1. Eri jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on tehtävä keskenään yhteistyötä ja vaihdettava kaikenlaisia vakuutusten ja jälleenvakuutusten tarjoajiin liittyviä tietoja varmistaakseen, että tätä direktiiviä sovelletaan asianmukaisesti.

2. Toimivaltaisten viranomaisten on rekisteröinnin yhteydessä ja jatkuvastikin vaihdettava erityisesti tietoja, jotka koskevat vakuutusten ja jälleenvakuutusten tarjoajien hyvää mainetta sekä ammatillista tietämystä ja pätevyyttä.

3. Toimivaltaisten viranomaisten on myös vaihdettava tietoja sellaisista vakuutusten ja jälleenvakuutusten tarjoajista, joihin on kohdistettu VII luvussa tarkoitettu seuraamus tai muu toimenpide, ja tällaiset tiedot saattavat johtaa tällaisten tarjoajien poistamiseen rekisteristä.

4. Kaikkia henkilöitä, joiden on tämän direktiivin yhteydessä vastaanotettava tai annettava tietoja, koskee salassapitovelvollisuus direktiivin 2009/138/EY 64 artiklassa säädetyllä tavalla.

14 artikla

Valitukset

Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että käyttöön otetaan menettelyjä, joita hyödyntäen asiakkaat ja muut asianosaiset sekä erityisesti kuluttajajärjestöt voivat tehdä valituksia vakuutusten ja jälleenvakuutusten tarjoajista. Kaikissa tapauksissa on varmistettava, että valittajat saavat vastauksen valitukseensa.

15 artikla

Riitojen ratkaisu tuomioistuinlaitoksen ulkopuolella

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että käyttäen soveltuvin osin jo olemassa olevia elimiä luodaan asiaa koskevien unionin säädösten ja kansallisen lain mukaisesti riittäviä, tehokkaita, puolueettomia ja riippumattomia tuomioistuinlaitoksen ulkopuolisia valitus- ja oikaisumenettelyjä asiakkaiden ja vakuutusten tarjoajien välisten riitojen ratkaisemiseksi asioissa, jotka koskevat tästä direktiivistä johtuvia oikeuksia ja velvoitteita. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tällaisia menettelyjä sovelletaan vakuutusten tarjoajiin, joita vastaan menettelyt on käynnistetty, ja että asianomaisen elimen toimivalta tosiasiallisesti ulottuu kyseisiin tarjoajiin.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 1 kohdassa tarkoitettujen elimien tehtävät yhteistyötä tästä direktiivistä johtuvia oikeuksia ja velvoitteita koskevien rajat ylittävien riitojen ratkaisemiseksi.

16 artikla

Edustajien käyttöä koskeva rajoitus

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että vakuutus- ja jälleenvakuutusyritykset ja -edustajat vakuutus- tai jälleenvakuutus-edustajien tai sivutoimisten vakuutusedustajien palveluja käyttäessään käyttävät ainoastaan rekisteröityjen vakuutus- ja jälleenvakuutusedustajien tai sivutoimisten vakuutusedustajien, mukaan lukien 1 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen sivutoimisten vakuutusedustajien, tuottamia vakuutusten ja jälleenvakuutusten tarjoamiseen liittyviä palveluja.

V LUKU

TIETOJEN ANTAMISTA KOSKEVAT VAATIMUKSET JA LIIKETOIMINNAN MENETTELYTAPASÄÄNNÖT

17 artikla

Yleisperiaate

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että vakuutusten tarjoajat toimivat vakuutuksia tarjotessaan aina rehellisesti, tasapuolisesti ja ammattimaisesti asiakkaidensa edun mukaisesti.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kaiken tämän direktiivin aiheeseen liittyvän tiedon, mukaan lukien markkinointiviestintä, jonka vakuutusten tarjoaja osoittaa asiakkaille tai potentiaalisille asiakkaille, on oltava asiallista ja selkeää eikä se saa olla harhaanjohtavaa, sanotun kuitenkin rajoittamatta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/29/EY⁽¹⁾ soveltamista. Markkinointiviestinnän on aina oltava selvästi tunnistettavissa markkinointiviestinnäksi.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että vakuutusten tarjoajia ei palkita tai että nämä eivät palkitse tai arvioi työntekijöidensä suoritusta tavalla, joka on ristiriidassa sen veloitteen kanssa, että niiden on toimittava asiakkaidensa edun mukaisesti. Vakuutusten tarjoaja ei etenkään saa ottaa käyttöön korvauksia, myyntitavoitteita tai muita seikkoja koskevia järjestelyjä, jotka voisivat kannustaa sitä tai sen työntekijöitä suosittelemaan tiettyä vakuutustuotetta asiakkaalle silloin, kun vakuutusten tarjoaja voisi tarjota muuta vakuutustuotetta, joka vastaisi paremmin asiakkaan tarpeita.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/29/EY, annettu 11 päivänä toukokuuta 2005, sopimattomista elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisistä kaupallisista menettelyistä sisämarkkinoilla ja neuvoston direktiivin 84/450/ETY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 97/7/EY, 98/27/EY ja 2002/65/EY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 2006/2004 muuttamisesta (sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskeva direktiivi) (EUVL L 149, 11.6.2005, s. 22).

18 artikla

Vakuutusedustajan tai -yrityksen antamat yleiset tiedot

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että

- a) vakuutusedustaja hyvissä ajoin ennen vakuutussopimuksen tekemistä
  - i) antaa asiakkaalle tunnistetietonsa ja osoitteensa sekä kertoo tälle olevansa vakuutusedustaja;
  - ii) kertoo asiakkaalle, tarjoaako se myymiään vakuutustuotteita koskevaa neuvontaa;
  - iii) antaa asiakkaalle tiedot 14 artiklassa tarkoitetuista menettelyistä, joiden avulla asiakkaat ja muut asianomaiset voivat tehdä valituksia vakuutusedustajista, ja 15 artiklassa tarkoitetuista tuomioistuinlaitoksen ulkopuolisista valitus- ja oikaisumenettelyistä;
  - iv) kertoo asiakkaalle rekisteristä, johon se on merkitty, ja ilmoittaa keinoista rekisteröinnin tarkistamiseksi; ja
  - v) ilmoittaa, toimiiko se asiakkaan puolesta vai vakuutusyrityksen nimissä ja lukuun;
- b) vakuutusyritys hyvissä ajoin ennen vakuutussopimuksen tekemistä
  - i) antaa asiakkaalle tunnistetietonsa ja osoitteensa sekä kertoo tälle olevansa vakuutusyritys;
  - ii) kertoo asiakkaalle, tarjoaako se myymiään vakuutustuotteita koskevaa neuvontaa;
  - iii) antaa asiakkaalle tiedot 14 artiklassa tarkoitetuista menettelyistä, joiden avulla asiakkaat ja muut asianomaiset voivat tehdä valituksia vakuutusyrityksistä, ja 15 artiklassa tarkoitetuista tuomioistuinlaitoksen ulkopuolisista valitus- ja oikaisumenettelyistä.

19 artikla

Eturistiriidat ja avoimuus

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että vakuutusedustaja antaa asiakkaalle hyvissä ajoin ennen vakuutussopimuksen tekemistä ainakin seuraavat tiedot:
  - a) omistaako se suoraan tai välillisesti vähintään 10 prosenttia jonkin tietyn vakuutusyrityksen äänioikeuksista tai pääomasta;
  - b) omistaako jokin tietty vakuutusyritys tai tällaisen yrityksen emoyritys suoraan tai välillisesti vähintään 10 prosenttia vakuutusedustajan äänioikeuksista tai pääomasta;
  - c) ehdotetun tai neuvonnan kohteena olevan sopimuksen osalta
    - i) antaako se neuvontaa tasapuolisen henkilökohtaisen analyysin perusteella;
    - ii) onko sen sopimusveloitteen nojalla toimittava vakuutusten tarjoamisen alalla yksinomaan yhden tai useamman vakuutusyrityksen kanssa, missä tapauksessa sen on ilmoitettava kyseisten vakuutusyritysten nimet; tai
    - iii) se, ettei se sopimusveloitteen nojalla ole velvollinen toimimaan vakuutusten tarjoamisen alalla yksinomaan yhden tai useamman vakuutusyrityksen kanssa ja että se ei anna neuvontaa tasapuolisen henkilökohtaisen analyysin perusteella, missä tapauksessa sen on ilmoitettava niiden vakuutusyritysten nimet, joiden kanssa se saa toimia ja toimii;
  - d) minkä luonteisen korvauksen se saa vakuutussopimuksen osalta;
  - e) toimiiko se vakuutussopimuksen osalta
    - i) palkkion eli asiakkaan suoraan maksaman korvauksen perusteella;
    - ii) minkä tahansa tyyppisen provision eli vakuutusmaksuun sisältyvän korvauksen perusteella;
    - iii) minkä tahansa muun tyyppisen korvauksen, mukaan lukien kaikenlainen taloudellinen hyöty, joka tarjotaan tai annetaan vakuutussopimukseen liittyen, perusteella; tai
    - iv) minkä tahansa tyyppisten i, ii ja iii alakohdassa tarkoitettujen korvausten yhdistelmän perusteella.

2. Jos asiakas maksaa palkkion suoraan, vakuutusedustajan on ilmoitettava asiakkaalle palkkion suuruus tai, jos tämä ei ole mahdollista, palkkion laskemistapa.
3. Jos asiakas suorittaa vakuutus sopimuksen perusteella sen tekemisen jälkeen muita maksuja kuin jatkuvia vakuutusmaksuja ja määräaikaista maksuja, vakuutusedustajan on kerrottava tämän artiklan mukaiset tiedot myös kustakin tällaisesta maksusta.
4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että vakuutusyhtiö ilmoittaa asiakkaalleen hyvissä ajoin ennen vakuutus sopimuksen tekemistä työntekijöidensä vakuutus sopimuksen osalta saamiensa korvausten luonteen.
5. Jos asiakas suorittaa vakuutus sopimuksen perusteella sen tekemisen jälkeen muita maksuja kuin jatkuvia vakuutusmaksuja ja määräaikaista maksuja, vakuutusyhtiön on annettava tämän artiklan mukaiset tiedot myös kustakin tällaisesta maksusta.

20 artikla

Neuvonta ja myyntiä koskeva sääntely, kun neuvontaa ei anneta

1. Ennen vakuutus sopimuksen tekemistä vakuutusten tarjoajan on asiakkaalta saatujen tietojen perusteella määritettävä kyseisen asiakkaan vaatimukset ja tarpeet ja annettava asiakkaalle puolueetonta tietoa vakuutus tuotteesta ymmärrettävässä muodossa, jotta asiakas voi tehdä päätöksensä asianmukaisin perustein.

Ehdotetun sopimuksen on oltava asiakkaan vakuutusta koskevien vaatimusten ja tarpeiden mukainen.

Jos ennen tietyn sopimuksen tekemistä annetaan neuvontaa, vakuutusten tarjoajan on annettava asiakkaalle henkilökohtainen suositus ja selvítettävä, miksi tietty tuote täyttäisi parhaiten asiakkaan vaatimukset ja tarpeet.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuja tietoja on mukautettava ehdotetun vakuutus tuotteen monimutkaisuuteen ja asiakastyyppeihin.
3. Jos vakuutusedustaja ilmoittaa asiakkaalle antavansa tasapuoliseen henkilökohtaiseen analyysiin perustuvaa neuvontaa, sen antaman neuvonnan on pohjaututtava analyysiin, joka kattaa riittävän suuren määrän markkinoilla tarjolla olevia vakuutus sopimuksia, jotta edustaja pystyy antamaan asiakkaalle ammatillisten kriteereiden pohjalta henkilökohtaisen suosituksen vakuutus sopimuksesta, joka täyttäisi asianmukaisesti asiakkaan tarpeet.
4. Riippumatta siitä, annetaanko neuvontaa ja onko vakuutus tuote osa tämän direktiivin 24 artiklassa tarkoitettua pakettia, vakuutusten tarjoajan on ennen vakuutus sopimuksen tekemistä annettava asiakkaalle merkitykselliset tiedot vakuutus tuotteesta ymmärrettävässä muodossa, jotta asiakas voi tehdä päätöksensä asianmukaisin perustein, ja otettava samalla huomioon vakuutus tuotteen monimutkaisuus ja asiakastyppi, sanotun kuitenkin rajoittamatta direktiivin 2009/138/EY 183 ja 184 artiklan soveltamista.
5. Kun kyse on direktiivin 2009/138/EY liitteessä I lueteltujen vahinkovakuutus tuotteiden tarjoamisesta, tämän artiklan 4 kohdassa tarkoitettuja tietoja on annettava vakiomuotoisissa vakuutusta koskevat tiedot sisältävässä asiakirjassa paperilla tai muulla pysyvällä välineellä.
6. Edellä 5 kohdassa tarkoitettuja vakuutusta koskevat tiedot sisältävän asiakirjan laatii vahinkovakuutus tuotteen tuottaja.
7. Vakuutusta koskevat tiedot sisältävältä asiakirjalta edellytetään, että
  - a) se on lyhyt erillinen asiakirja;
  - b) se on esitystapansa, asettelunsa ja kirjasinkokonsa puolesta selkeä ja helppolukuinen;
  - c) se on mustavalkoisena tulostettuna tai valokopioituna yhtä helppolukuinen kuin alkuperäisenä värillisenä asiakirjana;
  - d) se on kirjoitettu siinä jäsenvaltion osassa, jossa vakuutus tuotetta tarjotaan, käytetyillä virallisilla kielillä tai yhdellä siellä käytetyistä virallisista kielistä taikka muulla kielellä, jos kuluttaja ja tarjoaja niin sopivat;
  - e) se on täsmällinen eikä ole harhaanjohtava;
  - f) sen ensimmäisen sivun yläosassa on otsikko "vakuutusta koskevat tiedot sisältävä asiakirja";
  - g) siinä on maininta, että täydelliset ennen sopimuksen tekoa annettavat ja sopimusta koskevat tiedot tuotteesta ovat muissa asiakirjoissa.

Jäsenvaltiot voivat säätää, että vakuutusta koskevat tiedot sisältävä asiakirja on annettava yhdessä muissa asiaa koskevissa unionin säädöksissä tai kansallisissa laissa edellytettujen tietojen kanssa edellyttäen, että kaikki ensimmäisessä alakohdassa säädetyt vaatimukset täyttyvät.

8. Vakuutusta koskevat tiedot sisältävän asiakirjan on sisällettävä seuraavat tiedot:
- a) vakuutuksen tyyppi;
  - b) yhteenveto vakuutusturvasta, mukaan lukien pääasialliset vakuutuksen kohteena olevat riskit, vakuutusmäärä ja tapauksen mukaan maantieteellinen kattavuus, sekä yhteenveto riskeistä, joita vakuutus ei kata;
  - c) vakuutusmaksujen maksutapa ja maksukausi;
  - d) tärkeimmät korvausvastuun rajoitukset;
  - e) velvoitteet sopimuksen alussa;
  - f) velvoitteet sopimuksen voimassaoloaikana;
  - g) velvoitteet siinä tapauksessa, että korvausvaatimus esitetään;
  - h) sopimuksen voimassaoloaika, mukaan lukien sen alkamis- ja päättymispäivät;
  - i) sopimuksen irtisanomistapa.
9. Vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen laatii kansallisia viranomaisia kuultuaan ja kuluttajatutkimuksia tehtyään luonnokset teknisiksi täytäntöönpanostandardeiksi, jotka koskevat vakuutusta koskevat tiedot sisältävän asiakirjan vakimuotoista esitystapaa ja joissa määritetään 8 kohdassa tarkoitettujen tietojen yksityiskohtainen esitystapa.

Vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen toimittaa nämä teknisten täytäntöönpanostandardien luonnokset komissiolle viimeistään 23 päivänä helmikuuta 2017.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen teknisten täytäntöönpanostandardien asetuksen (EU) N:o 1094/2010 15 artiklan mukaisesti.

21 artikla

Sivutoimisten vakuutusedustajien antamat tiedot

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sivutoimiset vakuutusedustajat noudattavat 18 artiklan a alakohdan i, iii ja iv alakohtaa sekä 19 artiklan 1 kohdan d alakohtaa.

22 artikla

Tietojen antamista koskevat poikkeukset ja joustavuuslauseke

1. Edellä 18, 19 ja 20 artiklassa tarkoitettuja tietoja ei tarvitse antaa silloin, kun vakuutusten tarjoajan toiminta on vakuutusten tarjoamista suurten riskien varalta.

Jäsenvaltiot voivat säätää, että tämän direktiivin 29 ja 30 artiklassa tarkoitettuja tietoja ei tarvitse antaa direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 10 alakohdassa määritellylle ammattimaiselle asiakkaalle.

2. Jäsenvaltiot voivat pitää voimassa tai ottaa käyttöön tiukempia säännöksiä tässä luvussa tarkoitetuista tietojen antamista koskevista vaatimuksista, kunhan kyseiset säännökset ovat unionin oikeuden mukaisia. Jäsenvaltioiden on toimitettava vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle ja komissiolle tällaiset kansalliset säännöksensä.

Jäsenvaltioiden on myös toteutettava tarvittavat toimet varmistaakseen, että niiden toimivaltaiset viranomaiset julkistavat asianmukaisesti tiedot siitä, onko kyseinen jäsenvaltio päättänyt soveltaa tässä kohdassa tarkoitettuja tiukempia säännöksiä ja kuinka se on päättänyt niitä soveltaa.

Jäsenvaltiot voivat erityisesti tehdä 20 artiklan 1 kohdan kolmannessa alakohdassa tarkoitettujen neuvonnan tarjoamisesta pakollista minkä tahansa tai tietyn tyyppisten vakuutustuotteiden myynnissä. Tällöin vakuutusten tarjoajien, mukaan lukien palvelujen tarjoamisen vapauden tai sijoittautumisvapauden perusteella toimivat vakuutusten tarjoajat, on noudatettava tällaisia tiukempia kansallisia säännöksiä, kun ne tekevät vakuutus sopimuksia sellaisten asiakkaiden kanssa, joiden vakinaisen asuinpaikka tai toimipaikka on kyseisessä jäsenvaltiossa.

3. Jäsenvaltiot voivat kieltää hyväksymästä tai ottamasta vastaan palkkioita, provisioita tai muita rahallisia tai ei-rahallisia etuja, jotka kolmas osapuoli tai kolmannen osapuolen puolesta toimiva henkilö maksaa tai tarjoaa vakuutusten tarjoajalle vakuutustuotteiden tarjoamisen yhteydessä, taikka rajoittaa niiden hyväksymistä tai vastaanottamista.

4. Edistääkseen avoimuutta kaikin aiheellisin keinoin vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen varmistaa, että sille ilmoitetut tiedot kansallisista säännöksistä ilmoitetaan myös asiakkaille sekä vakuutusten ja jälleenvakuutusten tarjoajille.

5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos vakuutusten tarjoaja vastaa pakolliseen ammatilliseen lisäeläkkeeseen liittyvien järjestelyjen tarjoamisesta ja työntekijästä tulee tällaisen järjestelyn jäsen ilman, että hänen olisi henkilökohtaisesti täytynyt päättää järjestelyyn liittymisestä, työntekijälle annetaan tässä luvussa tarkoitettut tiedot viipymättä sen jälkeen, kun hänet on otettu kyseisen järjestelyn piiriin.

23 artikla

Ilmoittamistavat

1. Kaikki 18, 19, 20 ja 29 artiklan mukaisesti ilmoitettavat tiedot on annettava asiakkaalle

a) kirjallisesti paperilla;

b) selkeästi ja täsmällisesti asiakkaan ymmärrettävissä olevassa muodossa;

c) jollakin sen jäsenvaltion, jossa riski sijaitsee, tai sitoumusjäsenvaltion virallisella kielellä tai osapuolten sopimalla muulla kielellä; ja

d) veloituksetta.

2. Poiketen siitä, mitä tämän artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädetään, 18, 19, 20 ja 29 artiklassa tarkoitettut tiedot voidaan antaa asiakkaalle

a) muulla pysyvällä välineellä kuin paperilla, jos tämän artiklan 4 kohdassa säädetyt edellytykset täyttyvät; tai

b) verkkosivuston välityksellä, jos tämän artiklan 5 kohdassa säädetyt edellytykset täyttyvät.

3. Jos 18, 19, 20 ja 29 artiklassa tarkoitettut tiedot annetaan käyttäen muuta pysyvää välinettä kuin paperia tai verkkosivuston välityksellä, asiakkaalle on kuitenkin pyynnöstä toimitettava veloituksetta paperiversio.

4. Tämän direktiivin 18, 19, 20 ja 29 artiklassa tarkoitettut tiedot voidaan antaa käyttäen muuta pysyvää välinettä kuin paperia, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

a) pysyvän välineen käyttö on tarkoituksenmukaista tilanteessa, jossa vakuutusten tarjoajan ja asiakkaan välinen liiketoiminta tapahtuu; ja

b) asiakkaalle on annettu mahdollisuus valita paperilla ja pysyvää välinettä käyttäen toimitettavien tietojen välillä, ja asiakas on valinnut jälkimmäisen välineen.

5. Tämän direktiivin 18, 19, 20 ja 29 artiklassa tarkoitettut tiedot voidaan antaa verkkosivuston välityksellä, jos ne on osoitettu henkilökohtaisesti asiakkaalle tai jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

a) näiden tietojen antaminen verkkosivuston välityksellä on tarkoituksenmukaista tilanteessa, jossa vakuutusten tarjoajan ja asiakkaan välinen liiketoiminta tapahtuu;

b) asiakas on suostunut siihen, että nämä tiedot annetaan verkkosivuston välityksellä;

c) asiakkaalle on ilmoitettu sähköisesti verkkosivuston osoite ja paikka, jossa nämä tiedot ovat saatavilla verkkosivustolla;

d) varmistetaan, että nämä tiedot ovat saatavilla kyseisellä verkkosivustolla niin pitkään kuin asiakkaan voidaan kohtuudella odottaa tarvitsevan niitä.

6. Edellä olevia 4 ja 5 kohtaa sovellettaessa tietojen antaminen käyttäen muuta pysyvää välinettä kuin paperia tai verkkosivuston välityksellä on katsottava tarkoituksenmukaiseksi tilanteessa, jossa vakuutusten tarjoajan ja asiakkaan välinen liiketoiminta tapahtuu, kun voidaan osoittaa, että asiakkaalla on säännöllinen pääsy internetiin. Osoituksena tästä pidetään sitä, että asiakas antaa sähköpostiosoitteen tämän liiketoiminnan toteuttamista varten.

7. Puhelinmyynnissä tiedot, jotka vakuutusten tarjoaja antaa asiakkaalle ennen sopimuksen tekemistä, vakuutusta koskevat tiedot sisältävä asiakirja mukaan lukien, on annettava finanssipalvelujen etämyyntiä kuluttajalle koskevien unionin sääntöjen mukaisesti. Vaikka asiakas olisi valinnut etukäteen annettavien tietojen saamisen muulla pysyvällä välineellä kuin paperilla 4 kohdan mukaisesti, vakuutusten tarjoajan on lisäksi annettava tiedot asiakkaalle 1 tai 2 kohdan mukaisesti välittömästi vakuutus sopimuksen tekemisen jälkeen.

24 artikla

Ristiinmyynti

1. Jos vakuutustuote tarjotaan yhdessä sellaisen oheistuotteen tai -palvelun kanssa, joka ei ole vakuutus, osana pakettia tai samaa sopimusta, vakuutusten tarjoajan on ilmoitettava asiakkaalle, onko eri osat mahdollista ostaa erikseen, ja jos on, annettava riittävä kuvaus sopimuksen tai paketin eri osista sekä erikseen tiedot kunkin osan kuluista ja veloituksista.
2. Jos 1 kohdassa tarkoitetuissa olosuhteissa asiakkaalle tarjottavasta sopimuksesta tai paketista aiheutuva riski tai vakuutuksen kattavuus poikkeaa erikseen tarjottaviin osiin liittyvistä riskeistä ja kattavuudesta, vakuutusten tarjoajan on annettava riittävä kuvaus sopimuksen tai paketin eri osista ja siitä, miten niiden keskinäinen vaikutus muuttaa riskejä tai vakuutuksen kattavuutta.
3. Jos vakuutustuote tarjotaan sellaisen tavaran tai palvelun ohessa, joka ei ole vakuutus, osana pakettia tai samaa sopimusta, vakuutusten tarjoajan on tarjottava asiakkaalle mahdollisuutta ostaa tämä tavara tai palvelu erikseen. Tätä kohtaa ei sovelleta, jos vakuutustuote tarjotaan yhdessä direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 2 alakohdassa määritellyn sijoituspalvelun tai -toiminnan, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/17/EU ⁽¹⁾ 4 artiklan 3 alakohdassa määritellyn luottosopimuksen tai Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/92/EU ⁽²⁾ 2 artiklan 3 kohdassa määritellyn maksutilin yhteydessä.
4. Vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen voi laatia ristiinmyyntikäytäntöjen arviointia ja valvontaa koskevat ohjeet, joista käyvät ilmi tilanteet, joissa ristiinmyyntikäytännöt ovat vastoin 17 artiklassa säädettyjä velvoitteita.
5. Tämä artikla ei estä sellaisten vakuutustuotteiden tarjoamista, jotka kattavat erityyppisiä riskejä (moniturvavakuutukset).
6. Edellä 1 ja 3 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa jäsenvaltioiden on varmistettava, että vakuutusten tarjoaja määrittelee asiakkaan vaatimukset ja tarpeet niiden vakuutustuotteiden osalta, jotka ovat osa kokonaispakettia tai samaa sopimusta.
7. Jäsenvaltiot voivat ylläpitää tai hyväksyä tiukempia lisätoimenpiteitä tai puuttua tapauskohtaisesti asiaan estääkseen vakuutuksen myynnin sellaisen oheispalvelun tai -tuotteen kanssa, joka ei ole vakuutus, osana pakettia tai samaa sopimusta, kun ne voivat osoittaa, että tällaiset käytännöt ovat haitallisia kuluttajien kannalta.

25 artikla

Tuotehallintavaatimukset

1. Vakuutusyriyten sekä vakuutustuotteita asiakkaille myytäviksi tuottavien vakuutusedustajien on pidettävä yllä, käytettävä ja arvioitava menettelyä, jonka mukaisesti kukin vakuutustuote tai olemassa olevan vakuutustuotteen merkittävät muutokset hyväksytään ennen vakuutustuotteen markkinointia tai tarjoamista asiakkaille.

Tuotteiden hyväksymismenettelyn on oltava vakuutustuotteen luonteen kannalta oikeasuhteinen ja asianmukainen.

Tuotteiden hyväksymismenettelyssä on määritettävä kullekin vakuutustuotteelle tarkoitettut yksilöidyt kohdemarkkinat, varmistettava, että kaikki tällaisten kohdemarkkinoiden kannalta merkitykselliset riskit arvioidaan ja että suunniteltu strategia tuotteen tarjoamiseksi vastaa yksilöityjä kohdemarkkinoita, sekä toteutettava kohtuullisia toimia sen varmistamiseksi, että vakuutustuotetta tarjotaan yksilöidyille kohdemarkkinoille.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/17/EU, annettu 4 päivänä helmikuuta 2014, kuluttajille tarkoitetuista kiinteää asunto-omaisuutta koskevista luottosopimuksista ja direktiivien 2008/48/EY ja 2013/36/EU sekä asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta (EUVL L 60, 28.2.2014, s. 34).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/92/EU, annettu 23 päivänä heinäkuuta 2014, maksutileihin liittyvien maksujen vertailukelpoisuudesta, maksutilien siirtämisestä ja mahdollisuudesta käyttää perusmaksutilejä (EUVL L 257, 28.8.2014, s. 214).

Vakuutusyrityksen on ymmärrettävä tarjoamansa tai markkinoimansa vakuutus tuotteet ja arvioitava niitä säännöllisesti uudelleen ottaen huomioon kaikki tapahtumat, jotka voivat olennaisesti vaikuttaa yksilöityihin kohdemarkkinoihin kohdistuvaan potentiaaliseen riskiin, arvioidakseen ainakin sitä, onko vakuutus tuote edelleen yksilöityjen kohdemarkkinoiden tarpeiden mukainen ja onko suunniteltu strategia tuotteen tarjoamiseksi edelleen asianmukainen.

Vakuutusyritysten sekä vakuutus tuotteita tuottavien vakuutusedustajien on asetettava tarjoajien saataville kaikki asianmukaiset tiedot vakuutus tuotteesta ja tuotteiden hyväksymismenettelystä, mukaan lukien tieto vakuutus tuotteen yksilöidystä kohdemarkkinoista.

Jos vakuutusten tarjoaja antaa neuvontaa vakuutus tuotteista, joita se ei itse tuota, tai ehdottaa niitä, sillä on oltava käytössään asianmukaiset järjestelyt, joiden avulla se saa viidennessä alakohdassa tarkoitetut tiedot ja oppii tuntemaan kunkin vakuutus tuotteen ominaispiirteet ja yksilöidyt kohdemarkkinat.

2. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 38 artiklan mukaisesti tässä artiklassa vahvistettujen periaatteiden täsmentämiseksi ottaen oikeasuhteisesti huomioon harjoitettava liiketoiminta sekä myytävien vakuutus tuotteiden ja niiden tarjoajan luonne.

3. Tässä artiklassa tarkoitetut toimintatavat, menettelyt ja järjestelyt eivät rajoita muita tämän direktiivin mukaisia vaatimuksia, mukaan lukien tietojen julkistamista, soveltuvuutta tai asianmukaisuutta, eturistiriitojen tunnistamista ja hallintaa sekä kannustimia koskevat vaatimukset.

4. Tätä artiklaa ei sovelleta vakuutus tuotteisiin, jotka muodostuvat suurten riskien vakuuttamisesta.

VI LUKU

VAKUUTUSMUOTOISIA SJOITUSTUOTTEITA KOSKEVAT LISÄVAATIMUKSET

26 artikla

Lisävaatimusten soveltamisala

Tässä luvussa vahvistetaan vaatimukset, jotka täydentävät 17, 18, 19 ja 20 artiklan mukaisesti vakuutusten tarjoamiseen sovellettavia vaatimuksia, kun vakuutusmuotoisten sijoitus tuotteiden myyntiin liittyvää vakuutusten tarjoamista harjoittaa jokin seuraavista:

- a) vakuutusedustaja;
- b) vakuutus yritys.

27 artikla

Eturistiriitojen ehkäisy

Vakuutusedustajan tai -yrityksen, joka harjoittaa vakuutusmuotoisten sijoitus tuotteiden tarjoamista, on pidettävä yllä ja käytettävä tehokkaita toiminta- ja hallintojärjestelyjä, joiden avulla se voi ryhtyä kaikkiin kohtuullisiin toimenpiteisiin, joiden tarkoituksena on estää 28 artiklassa tarkoitettuja eturistiriitoja vaikuttamasta haitallisesti sen asiakkaiden etuihin, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 17 artiklan soveltamista. Näiden järjestelyjen on oltava oikeassa suhteessa harjoitettavaan liiketoimintaan, myytäviin vakuutus tuotteisiin ja tarjoajan tyyppiin.

28 artikla

Eturistiriidat

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että vakuutusedustajat ja -yritykset toteuttavat kaikki asianmukaiset toimenpiteet havaitakseen niiden, mukaan lukien niiden johto ja työntekijät tai muut niihin määräysvallan vuoksi suoraan tai välillisesti sidoksissa olevat henkilöt, ja niiden asiakkaiden väliset eturistiriidat tai asiakkaiden väliset eturistiriidat, joita syntyy vakuutusten tarjoamisen yhteydessä.

2. Jos vakuutusedustajan tai -yrityksen 27 artiklan mukaisesti eturistiriitojen hallitsemiseksi soveltamalla toiminta- tai hallintojärjestelyillä ei pystytä riittävällä tavalla varmistamaan, että asiakkaan etuihin kohdistuvat riskit vältetään, vakuutusedustajan tai -yrityksen on selkeästi ilmoitettava asiakkaalle eturistiriitojen yleinen luonne tai lähteet hyvissä ajoin ennen vakuutus sopimuksen tekemistä.

3. Poiketen siitä, mitä 23 artiklan 1 kohdassa säädetään, tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitetun ilmoituksen on täytettävä seuraavat vaatimukset:

- a) se on tehtävä pysyvällä välineellä; ja
- b) sen on sisällettävä asiakkaan luonteen kannalta arvioituna riittävän yksityiskohtaista tietoa, jotta asiakas voi tehdä asianmukaisin perustein päätöksen siitä vakuutusten tarjoamisesta, jonka yhteydessä eturistiriita syntyy.

4. Siirretään komissiolle valta antaa 38 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, jotta

- a) määritetään toimenpiteet, jotka vakuutusedustajien ja -yritysten voidaan kohtuudella edellyttää toteuttavan eturistiriitojen tunnistamiseksi, ehkäisemiseksi, hallitsemiseksi ja ilmoittamiseksi vakuutusten tarjoamista harjoitettaessa;
- b) vahvistetaan asianmukaiset perusteet sellaisten eturistiriitojen määrittämiseksi, jotka saattavat vahingoittaa vakuutusdustajan tai -yrityksen asiakkaiden tai potentiaalisten asiakkaiden etuja.

29 artikla

Asiakkaille annettavat tiedot

1. Asiakkaille tai potentiaalisille asiakkaille on hyvissä ajoin ennen sopimuksen tekemistä annettava asianmukaiset tiedot vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden tarjoamisesta sekä kaikista kuluista ja liitännäisistä veloituksista, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 18 artiklan sekä 19 artiklan 1 ja 2 kohdan soveltamista. Näistä tiedoista on käytävä ilmi ainakin seuraavat asiat:

- a) neuvontaa annettaessa on kerrottava, antaako vakuutusedustaja tai -yritys asiakkaalle säännöllisen arvioinnin kyseiselle asiakkaalle suositellun vakuutusmuotoisen sijoitustuotteen soveltuvuudesta 30 artiklassa tarkoitetulla tavalla;
- b) vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita ja ehdotettuja sijoitusstrategioita koskevia tietoja annettaessa on annettava asianmukaista ohjeistusta ja varoituksia vakuutusmuotoisiin sijoitustuotteisiin tai tiettyihin ehdotettuihin sijoitusstrategioihin sisältyvistä riskeistä;
- c) kaikkia kuluja ja liitännäisiä veloituksia koskevia tietoja annettaessa on annettava vakuutusmuotoisen sijoitustuotteen tarjoamiseen liittyvät tiedot, mukaan lukien neuvontakulut, tapauksen mukaan asiakkaalle suositellun tai markkinoidun vakuutusmuotoisen sijoitustuotteen kulut ja se, miten asiakas voi maksaa ne, myös mahdollisten kolmansien osapuolten maksujen osalta.

Tiedot kaikista kuluista ja veloituksista, mukaan lukien vakuutusmuotoisen sijoitustuotteen tarjoamisen yhteydessä syntyvät kulut ja veloitukset, jotka eivät aiheudu markkinariskin toteutumisesta, on koottava siten, että asiakas saa käsityksen kokonaiskuluista sekä kumulatiivisesta vaikutuksesta sijoituksen tuottoon, ja asiakkaan pyynnöstä kuluista ja veloituksista on annettava yksityiskohtainen erittely. Tällaiset tiedot on tapauksen mukaan annettava asiakkaalle säännöllisesti, vähintään vuosittain, sijoituksen voimassaoloaikana.

Tässä kohdassa tarkoitetut tiedot on annettava ymmärrettävässä muodossa siten, että asiakkaat tai potentiaaliset asiakkaat kohtuullisen hyvin käsittävät tarjottavan vakuutusmuotoisen sijoitustuotteen luonteen ja riskit ja voivat näin ollen tehdä sijoituspäätökset asianmukaisin perustein. Jäsenvaltiot voivat sallia, että nämä tiedot esitetään vakio muodossa.

2. Rajoittamatta 19 artiklan 1 kohdan d ja e alakohdan, 19 artiklan 3 kohdan ja 22 artiklan 3 kohdan soveltamista jäsenvaltioiden on varmistettava, että vakuutusedustajien tai -yritysten katsotaan täyttävän 17 artiklan 1 kohdan, 27 artiklan tai 28 artiklan mukaiset velvoitteensa, kun ne maksavat mille tahansa osapuolelle asiakasta tai asiakkaan lukuun toimivaa henkilöä lukuun ottamatta tai saavat tällaiselta osapuolelta palkkion tai provision taikka tarjoavat mille tahansa osapuolelle asiakasta tai asiakkaan lukuun toimivaa henkilöä lukuun ottamatta tai saavat tällaiselta osapuolelta ei-rahallisen edun vakuutusmuotoisen sijoitustuotteen tai oheispalvelun tarjoamisen yhteydessä, ainoastaan silloin kun maksu tai etu

- a) ei vaikuta haitallisesti kyseisen asiakkaalle tarjottavan palvelun laatuun; ja
- b) ei haittaa sen velvoitteen noudattamista, jonka mukaan vakuutusedustajan tai -yrityksen on toimittava rehellisesti, tasapuolisesti ja ammattimaisesti asiakkaidensa etujen mukaisesti.

3. Jäsenvaltiot voivat asettaa tarjoajille tiukempia vaatimuksia tämän artiklan soveltamisalaan kuuluvien seikkojen osalta. Jäsenvaltiot voivat lisäksi kieltää kolmannelta osapuolelta saatavien palkkioiden, provisioiden tai ei-rahallisten etujen tarjoamisen tai vastaanottamisen vakuutusneuvonnan yhteydessä taikka entisestään rajoittaa niiden tarjoamista tai vastaanottamista.

Tiukempiin vaatimuksiin voi sisältyä edellytys, että tällaiset palkkiot, provisiot tai ei-rahalliset edut palautetaan asiakkaille tai kuitataan asiakkaan suorittamia palkkioita vastaan.

Jäsenvaltiot voivat tehdä 30 artiklassa tarkoitetun neuvonnan tarjoamisesta pakollista minkä tahansa tai tiettyntyyppisten vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden myynnissä.

Jäsenvaltiot voivat vaatia, että kun vakuutusedustaja ilmoittaa asiakkaalle, että neuvonta annetaan riippumattomasti, edustajan on arvioitava riittävän suuri määrä markkinoilla saatavilla olevia vakuutustuotteita, joiden on edustettava riittävän hajautetusti eri tyyppisiä ja tuotteiden tarjoajia sen varmistamiseksi, että asiakkaan tavoitteet voidaan täyttää soveltuvalla tavalla, eivätkä ne saa rajoittua sellaisten yhteisöjen antamiin tai tarjoamiin vakuutustuotteisiin, joilla on läheiset sidokset vakuutusedustajaan.

Kaikkien vakuutusedustajien tai -yritysten, mukaan lukien palvelujen tarjoamisen vapauden tai sijoittautumisvapauden perusteella toimivat vakuutusedustajat ja -yritykset, on noudatettava tässä kohdassa tarkoitettuja jäsenvaltion tiukempia vaatimuksia tehdessään vakuutus sopimuksia sellaisten asiakkaidensa kanssa, joiden vakainainen asuinpaikka tai toimipaikka on kyseisessä jäsenvaltiossa.

4. Rajoittamatta tämän artiklan 3 kohdan soveltamista siirretään komissiolle valta antaa 38 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, jotta määritetään

- a) perusteet, joilla arvioidaan, onko vakuutusedustajan tai -yrityksen maksamilla tai vastaanottamilla kannustimilla haitallinen vaikutus kyseisen asiakkaalle tarjottavan palvelun laatuun;
- b) perusteet, joilla arvioidaan, ovatko kannustimia maksavat tai vastaanottavat vakuutusedustajat ja -yritykset noudattaneet velvoitetta toimia rehellisesti, tasapuolisesti ja ammattimaisesti asiakkaan etujen mukaisesti.

5. Edellä 4 kohdassa tarkoitetuissa delegoiduissa säädöksissä on otettava huomioon

- a) asiakkaalle tai potentiaaliselle asiakkaalle tarjottavien palvelujen luonne ottaen huomioon liiketoimien tyyppi, kohde, laajuus ja yleisyys;
- b) tarjottavien tai harkittavien tuotteiden luonne, mukaan lukien erityyppiset vakuutusmuotoiset sijoitustuotteet.

30 artikla

Soveltuvuuden ja asianmukaisuuden arviointi sekä tietojen antaminen asiakkaille

1. Vakuutusedustajan tai -yrityksen on vakuutusmuotoisesta sijoitustuotteesta neuvontaa tarjotessaan hankittava myös tarvittavat tiedot asiakkaan tai potentiaalisen asiakkaan tietämyksestä ja kokemuksesta tiettyyn tuotteeseen tai palveluun liittyvästä sijoitusalaista, tämän henkilön taloudellisesta tilanteesta, mukaan lukien hänen tappionsietokykynsä, sekä tämän henkilön sijoitustavoitteista, mukaan lukien hänen riskinsietokykynsä, jotta vakuutusedustaja tai -yritys voi suositella asiakkaalle tai potentiaaliselle asiakkaalle vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita, jotka soveltuvat hänelle ja erityisesti ovat hänen riskinsieto- ja tappionkestokykynsä mukaiset, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 20 artiklan 1 kohdan soveltamista.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kun vakuutusedustaja tai -yritys tarjoaa sijoitusneuvontaa ja suosittelee 24 artiklan mukaisesti niputettujen palvelujen tai tuotteiden pakettia, koko niputettu paketti on soveltuva.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että harjoittaessaan muuta kuin tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettua vakuutusten tarjoamista sellaisen myynnin yhteydessä, jossa ei anneta neuvontaa, vakuutusedustaja tai -yritys pyytää asiakasta tai potentiaalista asiakasta antamaan tietoja tietämyksestään ja kokemuksestaan tiettyyn tarjottuun tai pyydettyyn tuotteeseen tai palveluun liittyvästä sijoitusalaista voidakseen arvioida, onko suunniteltu vakuutuspalvelu tai -tuote asianmukainen asiakkaalle, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 20 artiklan 1 kohdan soveltamista. Kun suunnitellaan 24 artiklan mukaisesti niputettujen palvelujen tai tuotteiden pakettia, arvioinnissa on otettava huomioon, onko koko niputettu paketti asianmukainen.

Jos vakuutusedustaja tai -yritys katsoo ensimmäisen alakohdan mukaisesti saadun tiedon pohjalta, että tuote ei sovellu asiakkaalle tai potentiaaliselle asiakkaalle, sen on varoitettava asiakasta tai potentiaalista asiakasta tästä asiasta. Varoitus voidaan esittää vakioimuotoisena.

Jos asiakkaat tai potentiaaliset asiakkaat eivät anna ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja tietoja tai antavat riittämättömät tiedot tietämyksestään ja kokemuksestaan, vakuutusedustajan tai -yrityksen on varoitettava heitä siitä, ettei sillä ole mahdollisuutta määrittää, onko suunniteltu tuote asianmukainen asiakkaille. Varoitus voidaan esittää vakioimuotoisena.

3. Rajoittamatta 20 artiklan 1 kohdan soveltamista jäsenvaltiot voivat poiketa tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista velvoitteista ja sallia vakuutusedustajien ja -yritysten harjoittaa vakuutusten tarjoamista alueellaan ilman, että niiden tarvitsee hankkia tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja tietoja tai tehdä siinä tarkoitettua määrittelyä, kun vakuutusmuotoisista sijoitustuotteista ei anneta neuvontaa ja edellyttäen, että kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

a) toiminta liittyy jompaankumpaan seuraavista vakuutusmuotoisista sijoitustuotteista:

- i) sopimukset, joista aiheutuva sijoitusriski liittyy ainoastaan direktiivin 2014/65/EU mukaisesti yksinkertaisina pidettäviin rahoitusvälineisiin ja jotka eivät rakenteeltaan ole sellaisia, että asiakkaan olisi vaikea käsittää tuotteeseen liittyviä riskejä; tai
- ii) muut yksinkertaiset vakuutusmuotoiset sijoitustuotteet tätä kohtaa sovellettaessa;

b) vakuutusten tarjoamista harjoitetaan asiakkaan tai potentiaalisen asiakkaan aloitteesta;

c) asiakkaalle tai potentiaaliselle asiakkaalle on selvästi ilmoitettu, että vakuutusedustajalla tai -yrityksellä ei vakuutusten tarjoamista harjoittaessaan ole velvoitetta arvioida tarjottavan vakuutusmuotoisen sijoitustuotteen tai harjoitettavan vakuutusten tarjoamisen soveltuvuutta ja että asiakas tai potentiaalinen asiakas ei kuulu liiketoiminnan menettelytapa-sääntöjen antaman vastaavan suojan piiriin. Tällainen varoitus voidaan esittää vakioimuodossa;

d) vakuutusedustaja tai -yritys täyttää 27 ja 28 artiklan mukaiset velvoitteensa.

Kaikkien vakuutusedustajien tai -yritysten, mukaan lukien palvelujen tarjoamisen vapauden tai sijoittautumisvapauden perusteella toimivat vakuutusedustajat tai -yritykset, on tehdessään vakuutussopimuksia sellaisten asiakkaidensa kanssa, joiden vakinainen asuinpaikka tai toimipaikka on jäsenvaltiossa, joka ei sovelle tässä kohdassa tarkoitettua poikkeusta, noudatettava kyseisessä jäsenvaltiossa sovellettavia säännöksiä.

4. Vakuutusedustajan tai -yrityksen on luotava arkisto, joka sisältää vakuutusedustajan tai -yrityksen ja asiakkaan välillä sovitun asiakirjan tai sovitut asiakirjat, jossa tai joissa määritetään osapuolten oikeudet ja velvoitteet sekä muut vakuutusedustajan tai -yrityksen asiakkaalle tarjoamien palvelujen ehdot. Sopimuspuolten oikeudet ja velvoitteet voidaan sisällyttää viitteinä muihin asiakirjoihin tai oikeudellisesti sitoviin teksteihin.

5. Vakuutusedustajan tai -yrityksen on toimitettava asiakkaalle pysyvällä välineellä riittävät selvitykset tarjotusta palvelusta. Näihin selvityksiin on sisällytettävä säännölliset ilmoitukset asiakkaille ottaen huomioon kyseisten vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden tyyppi ja monimutkaisuus ja asiakkaalle tarjottavan palvelun luonne, ja niihin on sisällytettävä soveltuvin osin tiedot asiakkaan lukuun suoritettujen liiketoimien ja palvelujen kustannuksista.

Vakuutusmuotoisesta sijoitustuotteesta neuvontaa antaessaan vakuutusedustajan tai -yrityksen on ennen sopimuksen tekemistä annettava asiakkaalle pysyvällä välineellä soveltuvuutta koskeva lausunto, josta käy ilmi annettu neuvonta ja se, miten annettu neuvonta vastaa asiakkaan mieltymyksiä, tavoitteita ja muita ominaisuuksia. Tällöin sovelletaan 23 artiklan 1–4 kohdassa säädettyjä edellytyksiä.

Kun sopimus tehdään käyttäen etäviestintä, joka estää soveltuvuutta koskevan lausunnon toimittamisen etukäteen, vakuutusedustaja tai -yritys voi toimittaa soveltuvuutta koskevan lausunnon pysyvällä välineellä heti sen jälkeen, kun sopimuksesta on tullut asiakasta sitova, jos molemmat seuraavista edellytyksistä täyttyvät:

a) asiakas on antanut suostumuksensa siihen, että soveltuvuutta koskeva lausunto toimitetaan ilman aiheutonta viivytystä sopimuksen tekemisen jälkeen; ja

b) vakuutusedustaja tai -yritys on antanut asiakkaalle mahdollisuuden lykätä sopimuksen tekemistä, jotta asiakas voi saada soveltuvuutta koskevan lausunnon ennen sopimuksen tekemistä.

Kun vakuutusedustaja tai -yritys on ilmoittanut asiakkaalle, että se aikoo arvioida soveltuvuutta säännöllisesti, säännöllisesti annettavan selvityksen on sisällytettävä ajan tasalle saatettu lausunto siitä, miten vakuutusmuotoinen sijoitustuote vastaa asiakkaan mieltymyksiä, tavoitteita ja muita ominaisuuksia.

6. Siirretään komissiolle valta antaa 38 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla määritetään tarkemmin, miten vakuutusedustajien ja -yritysten on noudatettava tässä artiklassa vahvistettuja periaatteita harjoittaessaan vakuutusten tarjontaa asiakkaidensa kanssa, mukaan lukien niiden tietojen osalta, jotka on saatava arvioitaessa vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden soveltuvuutta tai asianmukaisuutta asiakkaille, yksinkertaisten vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden arviointiperusteiden osalta tämän artiklan 3 kohdan a alakohdan ii alakohdassa sovellettaessa sekä palvelujen tarjoamista asiakkaille koskevien arkistojen ja sopimusten sekä asiakkaille tarjotuista palveluista säännöllisesti annettavien selvitysten sisällön ja muodon osalta. Näissä delegoiduissa säädöksissä on otettava huomioon

- a) asiakkaalle tai potentiaaliselle asiakkaalle tarjottavien palvelujen luonne ottaen huomioon liiketoimien tyyppi, kohde, laajuus ja yleisyys;
- b) tarjottavien tai harkittavien tuotteiden luonne, mukaan lukien erityyppiset vakuutusmuotoiset sijoitustuotteet;
- c) se, onko asiakas tai potentiaalinen asiakas yksityisasiakas vai ammattimainen asiakas.

7. Vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen laatii viimeistään 23 päivänä elokuuta 2017 ja sen jälkeen saattaa määräajoin ajan tasalle ohjeet sellaisten 3 kohdan a alakohdan i alakohdassa tarkoitettujen vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden arvioimiseksi, jotka ovat rakenteeltaan sellaisia, että asiakkaan on vaikea ymmärtää niihin liittyviä riskejä.

8. Vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen voi laatia ja sen jälkeen saattaa määräajoin ajan tasalle ohjeet sellaisten vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden arvioinnista, jotka luokitellaan yksinkertaisiksi 3 kohdan a alakohdan ii alakohdassa sovellettaessa, ottaen huomioon 6 kohdan nojalla annetut delegoidut säädökset.

VII LUKU

SEURAAMUKSET JA MUUT TOIMENPITEET

31 artikla

Hallinnolliset seuraamukset ja muut toimenpiteet

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden toimivaltaiset viranomaiset voivat määrätä hallinnollisia seuraamuksia ja muita toimenpiteitä, joita sovelletaan kaikkeen tämän direktiivin täytäntöönpanemiseksi annettujen kansallisten säännösten rikkomiseen, ja toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen, että ne pannaan täytäntöön, sanotun kuitenkaan rajoittamatta toimivaltaisten viranomaisten valvontavaltuuksia ja jäsenvaltioiden oikeutta säätää ja määrätä rikosoikeudellisia seuraamuksia. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden määräämät hallinnolliset seuraamukset ja muut toimenpiteet ovat tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia.

2. Jäsenvaltiot voivat päättää olla antamatta tämän direktiivin mukaisia hallinnollisia seuraamuksia koskevia sääntöjä sellaisten rikkomisten osalta, joihin sovelletaan niiden kansallisen lainsäädännön nojalla rikosoikeudellisia seuraamuksia. Tässä tapauksessa jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle asianomaiset rikoslainsäädännön säännökset.

3. Toimivaltaisten viranomaisten on käytettävä valvontavaltuuksiaan, mukaan lukien tässä luvussa säädetyt tutkintavaltuudet ja valtuudet määrätä seuraamuksia, kansallisten oikeudellisten kehystensä mukaisesti millä hyvänsä seuraavista tavoista:

- a) suoraan;
- b) yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa;
- c) saattamalla asia toimivaltaisten oikeusviranomaisten käsiteltäväksi.

4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos velvoitteita sovelletaan vakuutusten tai jälleenvakuutusten tarjoajiin, hallinnollisia seuraamuksia ja muita toimenpiteitä voidaan tällaista velvoitetta rikottaessa soveltaa niiden ylimmän hallintoelimen tai valvontaelimen jäseniin ja keneen tahansa muuhun luonnolliseen henkilöön tai oikeushenkilöön, joka kansallisen lainsäädännön nojalla on vastuussa tällaisesta rikkomisesta.

5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tämän artiklan mukaisesti määrättyihin hallinnollisiin seuraamuksiin ja muihin toimenpiteisiin voi hakea muutosta.

6. Toimivaltaisille viranomaisille on annettava kaikki tutkintavaltuudet, jotka ovat tarpeen niiden tehtävien hoitamiseksi. Käyttäessään valtuuksiaan määrätä hallinnollisia seuraamuksia ja muita toimenpiteitä toimivaltaisten viranomaisten on oltava tiiviissä yhteistyössä keskenään sen varmistamiseksi, että näillä toimenpiteillä ja seuraamuksilla saavutetaan halutut vaikutukset, ja koordinoitava toimintansa käsitellessään rajat ylittäviä tapauksia sekä varmistettava samalla, että lainmukaisen tietojenkäsittelyn ehtoja noudatetaan direktiivin 95/46/EY ja asetuksen (EY) N:o 45/2001 mukaisesti.

Jos jäsenvaltiot ovat päättäneet tämän artiklan 2 kohdan mukaisesti määrätä rikosoikeudellisia seuraamuksia 33 artiklassa tarkoitettujen säännösten rikkomisesta, niiden on varmistettava, että on otettu käyttöön aiheellisia toimenpiteitä, jotta toimivaltaisilla viranomaisilla on kaikki tarvittavat valtuudet

- a) olla yhteydessä oikeusviranomaisiin alueellaan saadakseen yksityiskohtaisia tietoja rikosoikeudellisista tutkinnoista tai menettelyistä, jotka on käynnistetty tämän direktiivin mahdollisista rikkomisista; ja
- b) toimittaa tällaiset tiedot muille toimivaltaisille viranomaisille ja vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle täyttääkseen velvollisuutensa tehdä yhteistyötä keskenään ja vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen kanssa tätä direktiiviä sovellettaessa.

32 artikla

Seuraamusten ja muiden toimenpiteiden julkistaminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset julkistavat ilman aiheetonta viivytystä kaikki hallinnolliset seuraamukset tai muut toimenpiteet, jotka on määrätty tämän direktiivin täytäntöönpanemiseksi annettujen kansallisten säännösten rikkomisesta ja joihin ei määraikaan mennessä ole haettu muutosta, mukaan lukien tiedot rikkomisen tyypistä ja luonteesta sekä rikkomisesta vastuussa olevien henkilöiden henkilöllisyys. Jos toimivaltainen viranomainen kuitenkin katsoo, että oikeushenkilöiden tunnistetietojen tai luonnollisten henkilöiden henkilöllisyyden tai henkilötietojen julkistaminen on tällaisten tietojen julkistamisen oikeasuhteisuudesta tehdyn tapauskohtaisen arvioinnin perusteella kohtuutonta, tai jos tällainen julkistaminen vaarantaisi finanssimarkkinoiden vakauden tai meneillään olevan tutkinnan, toimivaltainen viranomainen voi päättää lykätä seuraamusten julkistamista, luopua niiden julkistamisesta tai julkistaa ne anonyymisti.

2. Jos kansallisessa lainsäädännössä säädetään, että seuraamuksen tai muun toimenpiteen määräämistä koskeva päätös, johon on haettu muutosta asiaankuuluvissa oikeus- tai muissa viranomaisissa, on julkistettava, toimivaltaisten viranomaisten on ilman aiheetonta viivytystä julkistettava virallisella verkkosivustollaan tällaiset tiedot ja kaikki tällaisen muutoksenhaun lopputulokseen liittyvät myöhemmät tiedot. Lisäksi on julkistettava kaikki päätökset, joilla kumotaan seuraamuksen tai muun toimenpiteen määräämistä koskeva aikaisempi julkistettu päätös.

3. Toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle kaikista määrätystä hallinnollisista seuraamuksista ja muista toimenpiteistä, joita ei ole julkistettu 1 kohdan mukaisesti, sekä niitä koskevasta mahdollisesta muutoksenhausta ja sen lopputuloksesta.

33 artikla

Rikkomiset sekä seuraamukset ja muut toimenpiteet

1. Tätä artiklaa sovelletaan ainakin

- a) henkilöihin, jotka eivät rekisteröi harjoittamaansa vakuutusten tai jälleenvakuutusten tarjoamista 3 artiklan mukaisesti;
- b) vakuutus- tai jälleenvakuutusyritykseen tai -edustajaan, joka käyttää vakuutusten tai jälleenvakuutusten tarjoamiseen liittyviä a alakohdassa tarkoitettujen henkilöiden palveluja;
- c) vakuutus- tai jälleenvakuutusedustajaan tai sivutoimiseen vakuutusedustajaan, joka on hankkinut rekisteröitymisen antamalla virheellisiä tietoja tai muutoin säännösten vastaisella tavalla ja rikkonut siten 3 artiklaa;
- d) vakuutusten tarjoajaan, joka ei täytä 10 artiklan vaatimuksia;
- e) vakuutusyritykseen tai -edustajaan, joka ei noudata V ja VI luvussa säädettyjä liiketoiminnan menettelytapavaatimuksia vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden tarjoamisessa;
- f) vakuutusten tarjoajaan, joka ei noudata V luvussa säädettyjä liiketoiminnan menettelytapavaatimuksia minkä tahansa muiden kuin e alakohdassa tarkoitettujen vakuutustuotteiden suhteen.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaisilla viranomaisilla on valtuudet määrätä 1 kohdan e alakohdassa tarkoitetuissa rikkomistapauksissa kansallisen lainsäädännön mukaisesti ainakin seuraavia hallinnollisia seuraamuksia ja muita toimenpiteitä:

- a) julkinen lausuma, jossa ilmoitetaan vastuussa oleva luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö ja rikkomisen luonne;
- b) määräys, jossa vastuussa olevaa luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä vaaditaan lopettamaan rikkomisen ja olemaan toistamatta sitä;
- c) kun kyse on vakuutusedustajasta, 3 artiklassa tarkoitetun rekisteröinnin peruuttaminen;

- d) väliaikainen kielto, jolla ketä tahansa vakuutusedustajan tai -yrityksen ylimmän hallintoelimen vastuussa olevana pidettyä jäsentä kielletään hoitamasta johtotehtäviä vakuutusedustajissa tai -yrityksissä;
- e) kun on kyse oikeushenkilöstä, seuraavat hallinnolliset taloudelliset enimmäisseuraamukset:
- i) vähintään 5 000 000 euroa tai enintään viisi prosenttia vuotuisesta kokonaisliikevaihdosta ylimmän hallintoelimen hyväksymän viimeisimmän tilinpäätöksen mukaisesti tai niissä jäsenvaltioissa, joiden rahayksikkö ei ole euro, vastaava arvo kansallisena valuuttana tämän direktiivin voimaantulopäivänä. Jos oikeushenkilö on emoyritys tai sellaisen emoyrityksen tytäryritys, jonka on laadittava Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/34/EU ⁽¹⁾ mukaisesti konsernitalinpäätös, tarkoitettu kokonaisliikevaihto on koko konsernin emoyrityksen ylimmän hallintoelimen hyväksymän viimeisen käytettävissä olevan konsernitalinpäätöksen mukainen vuotuinen kokonaisliikevaihto; tai
  - ii) enintään kaksi kertaa rikkomisen kautta saatujen voittojen tai vältettyjen tappioiden määrä, jos se on määritettävissä;
- f) kun on kyse luonnollisesta henkilöstä, seuraavat hallinnolliset taloudelliset enimmäisseuraamukset:
- i) vähintään 700 000 euroa tai niissä jäsenvaltioissa, joiden rahayksikkö ei ole euro, vastaava arvo kansallisena valuuttana tämän direktiivin voimaantulopäivänä; tai
  - ii) enintään kaksi kertaa rikkomisen kautta saatujen voittojen tai vältettyjen tappioiden määrä, jos se on määritettävissä.
3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaisilla viranomaisilla on valtuudet määrätä 1 kohdan a–d ja f alakohdassa tarkoitetuissa rikkomistapauksissa kansallisen lainsäädännön mukaisesti ainakin seuraavia hallinnollisia seuraamuksia ja muita toimenpiteitä:
- a) määräys, jossa vastuussa olevaa luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä vaaditaan lopettamaan rikkomisen ja olemaan toistamatta sitä;
  - b) kun kyse on vakuutus- tai jälleenvakuutusedustajasta tai sivutoimisesta vakuutusedustajasta, 3 artiklassa tarkoitetun rekisteröinnin peruuttaminen.
4. Jäsenvaltiot voivat valtuuttaa toimivaltaiset viranomaiset määräämään lisäseuraamuksia tai muita toimenpiteitä sekä hallinnollisia taloudellisia seuraamuksia, jotka ovat korkeampia kuin tässä artiklassa säädetyt.

34 artikla

Seuraamusten ja muiden toimenpiteiden tehokas soveltaminen

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset hallinnollisten seuraamusten tai muiden toimenpiteiden tyyppiä sekä hallinnollisten taloudellisten seuraamusten tasoa määrittäessään ottavat huomioon kaikki asiaan vaikuttavat olosuhteet, mukaan lukien tarvittaessa seuraavat:

- a) rikkomisen vakavuus ja kesto;
- b) vastuussa olevan luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön vastuun aste;
- c) vastuussa olevan luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön taloudellinen vahvuus, jota osoittavat joko vastuussa olevan luonnollisen henkilön vuosiansiot tai vastuussa olevan oikeushenkilön kokonaisliikevaihto;
- d) vastuussa olevan luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön saamien voittojen tai välttämien tappioiden suuruus, jos ne ovat määritettävissä;
- e) rikkomisesta asiakkaille ja kolmansille osapuolille aiheutuneet tappiot, jos ne ovat määritettävissä;
- f) vastuussa olevan luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön halukkuus tehdä yhteistyötä toimivaltaisen viranomaisen kanssa;
- g) vastuussa olevan luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön toteuttamat toimenpiteet rikkomisen toistumisen estämiseksi; ja
- h) vastuussa olevan luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön mahdollisesti aikaisemmin tekemät rikkomiset.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/34/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, tietyntyyppisten yritysten vuositalinpäätöksistä, konsernitalinpäätöksistä ja niihin liittyvistä kertomuksista, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/43/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivin 78/660/ETY ja 83/349/ETY kumoamisesta (EUVL L 182, 29.6.2013, s. 19).

35 artikla

Rikkomisesta ilmoittaminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset luovat tehokkaat järjestelyt, joiden avulla voidaan ilmoittaa toimivaltaisille viranomaisille tämän direktiivin kansallisten täytäntöönpanosäännösten mahdollisista tai tosiasiallisista rikkomisista ja kannustaa tällaiseen ilmoittamiseen.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen järjestelyjen on sisällettävä ainakin seuraavat:
  - a) erityismenettelyt ilmoitusten vastaanottamista ja niihin liittyviä jatkotoimia varten;
  - b) vakuutusten tai jälleenvakuutusten tarjoajien sellaisten työntekijöiden ja mahdollisesti muiden sellaisten henkilöiden, jotka ilmoittavat näissä yhteisöissä tehdyistä rikkomisista, asianmukainen suojelu ainakin kustotoimilta, syrjinnältä ja muun tyyppiseltä epäoikeudenmukaiselta kohtelulta; ja
  - c) rikkomisesta ilmoittavan henkilön henkilöllisyyden suojaaminen ja sen luonnollisen henkilön henkilöllisyyden suojaaminen, jonka väitetään olevan vastuussa rikkomisesta, menettelyn kaikissa vaiheissa, paitsi jos kansallisessa lainsäädännössä vaaditaan tällaista julkistamista lisätutkinnan tai sitä seuraavan hallinnollisen tai oikeudellisen menettelyn yhteydessä.

36 artikla

Seuraamuksiin ja muihin toimenpiteisiin liittyvien tietojen toimittaminen vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle

1. Toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle kaikista määräytyistä hallinnollisista seuraamuksista ja muista toimenpiteistä, joita ei ole julkistettu 32 artiklan 1 kohdan mukaisesti.
2. Toimivaltaisten viranomaisten on toimitettava vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle vuosittain yhdistetyt tiedot kaikista 31 artiklan mukaisesti määräytyistä hallinnollisista seuraamuksista ja muista toimenpiteistä.

Vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen julkaisee nämä tiedot vuosikertomuksessaan.

3. Jos toimivaltainen viranomaisen on julkistanut hallinnollisen seuraamuksen tai muun toimenpiteen, sen on ilmoitettava tästä samanaikaisesti vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle.

VIII LUKU

LOPPUSÄÄNNÖKSET

37 artikla

Tietosuojat

1. Jäsenvaltioiden on sovellettava direktiiviä 95/46/EY niissä tämän direktiivin nojalla suoritettavaan henkilötietojen käsittelyyn.
2. Vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen tämän direktiivin nojalla suorittamaan henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan asetusta (EY) N:o 45/2001.

38 artikla

Delegoidut säädökset

Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 39 artiklan mukaisesti 25, 28, 29 ja 30 artiklan osalta.

39 artikla

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artiklassa säädetyt edellytykset.
2. Siirretään komissiolle 22 päivästä helmikuuta 2016 määräämättömäksi ajaksi 25, 28, 29 ja 30 artiklassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä.
3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 25, 28, 29 ja 30 artiklassa tarkoitettua säädösvallan siirtoa. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempänä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyYTEEN.

4. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

5. Edellä olevien 25, 28, 29 ja 30 artiklan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaä jatketaan kolmella kuukaudella.

40 artikla

Siirtymäkausi

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että direktiivin 2002/92/EY mukaisesti jo rekisteröityneet vakuutusedustajat noudattavat viimeistään 23 päivänä helmikuuta 2019 kansallisen lainsäädännön säännöksiä, joilla pannaan täytäntöön tämän direktiivin 10 artiklan 1 kohta.

41 artikla

Uudelleentarkastelu ja arviointi

1. Komissio toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle viimeistään 23 päivänä helmikuuta 2021 kertomuksen 1 artiklan soveltamisesta. Tällaiseen kertomukseen on sisällyttävä jäsenvaltioilta ja vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselta 1 artiklan 5 kohdan mukaisesti saatuihin tietoihin perustuva arviointi siitä, onko tämän direktiivin soveltamisala, 1 artiklan 3 kohdassa säädetty poikkeus mukaan lukien, edelleen asianmukainen kuluttajansuojan tason, eri vakuutusten tarjoajien kohtelun oikeasuhteisuuden sekä toimivaltaisille viranomaisille ja vakuutusten tarjoamiskanaville aiheutuvan hallinnollisen rasitteen suhteen.

2. Komissio tarkastelee tätä direktiiviä uudelleen viimeistään 23 päivänä helmikuuta 2021. Uudelleentarkasteluun on sisällytettävä yleinen selvitys tässä direktiivissä vahvistettujen sääntöjen käytännön soveltamisesta ottaen asianmukaisesti huomioon vähittäismarkkinoille tarkoitettujen sijoitustuotteiden markkinoilla tapahtunut kehitys ja kokemukset, joita on saatu tämän direktiivin sekä asetuksen (EU) N:o 1286/2014 ja direktiivin 2014/65/EU käytännön soveltamisesta. Uudelleentarkasteluun sisällytetään arviointi siitä, johtavatko tämän direktiivin VI luvussa säädetty vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden tarjoamista koskevat liiketoiminnan menettelytapasäännöt asianmukaisiin ja oikeasuhteisiin tuloksiin, kun otetaan huomioon tarve varmistaa kuluttajansuojan taso, joka on direktiivin 2014/65/EU mukaisesti sovellettavien sijoittajansuojaa koskevien vaatimusten ja vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden erityisominaisuuksien sekä niiden tarjoamiskanavien erityisluonteen kannalta riittävän korkea. Uudelleentarkastelussa on käsiteltävä myös tämän direktiivin säännösten mahdollista soveltamista direktiivin 2003/41/EY soveltamisalaan kuuluviin tuotteisiin. Uudelleentarkasteluun on myös sisällyttävä erityinen analyysi tämän direktiivin 19 artiklan vaikutuksista ottaen huomioon, millainen kilpailutilanne vallitsee vakuutusten tarjoamisen markkinoilla sellaisten sopimusten osalta, jotka eivät ole direktiivin 2009/138/EY liitteessä II esitettyihin luokkiin kuuluvia sopimuksia, ja millaisia vaikutuksia tämän direktiivin 19 artiklassa tarkoitetuista velvoitteista aiheutuu vakuutusedustajiin, jotka ovat pieniä ja keskisuuria yrityksiä.

3. Komissio toimittaa Euroopan valvontaviranomaisten yhteiskomiteaa kuultuaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle ensimmäisen kertomuksen.

4. Vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiset laatii viimeistään 23 päivänä helmikuuta 2020 ja sen jälkeen vähintään kahden vuoden välein uuden kertomuksen tämän direktiivin soveltamisesta. Vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiset kuulee Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaista ennen kertomuksensa julkistamista.

5. Kolmannessa kertomuksessa, joka laaditaan viimeistään 23 päivänä helmikuuta 2018 vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen arvioi vakuutusedustusmarkkinoiden rakennetta.

6. Edellä 4 kohdassa tarkoitettussa kertomuksessa, jonka vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiset laatii viimeistään 23 päivänä helmikuuta 2020, tarkastellaan, onko 12 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuilla toimivaltaisilla viranomaisilla riittävät valtuudet ja asianmukaiset resurssit tehtäviensä suorittamiseen.

7. Edellä 4 kohdassa tarkoitettussa kertomuksessa tarkastellaan ainakin seuraavia seikkoja:

a) muutokset vakuutusedustusmarkkinoiden rakenteessa;

b) muutokset rajat ylittävän toiminnan muodoissa;

c) neuvonnan laadun ja myyntimenetelmien paraneminen ja tämän direktiivin vaikutus vakuutusedustajiin, jotka ovat pieniä ja keskisuuria yrityksiä.

8. Edellä 4 kohdassa tarkoitettuun kertomukseen on myös sisällyttävä vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen arviointi tämän direktiivin vaikutuksesta.

42 artikla

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 23 päivänä helmikuuta 2018. Niiden on viipymättä toimitettava nämä säännökset kirjallisina komissiolle.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne julkaistaan virallisesti. Niissä on myös mainittava, että voimassa olevissa laeissa, asetuksissa ja hallinnollisissa määräyksissä olevat viittaukset tällä direktiivillä kumottuun direktiiviin on katsottava viittauksiksi tähän direktiiviin. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset ja maininta tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä säännellyistä kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

43 artikla

Direktiivin 2002/92/EY muuttaminen

Kumotaan direktiivin 2002/92/EY III A luku 23 päivästä helmikuuta 2016.

44 artikla

Kumoaminen

Kumotaan direktiivi 2002/92/EY, sellaisena kuin se on muutettuna liitteessä II olevassa A osassa luetelluilla direktiiveillä, 23 päivästä helmikuuta 2018, sanotun kuitenkaan vaikuttamatta jäsenvaltioiden velvollisuuteen noudattaa määräaikoja, joiden kuluessa niiden on saatettava liitteessä II olevassa B osassa mainitut direktiivit osaksi kansallista lainsäädäntöä.

Viittauksia kumottuun direktiiviin pidetään viittauksina tähän direktiiviin liitteessä III olevan vastaavuustaulukon mukaisesti.

45 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenkymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

46 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Strasbourgissa 20 päivänä tammikuuta 2016.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

M. SCHULZ

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

A.G. KOENDERS

LITE I

AMMATILLISTA TIETÄMYSTÄ JA PÄTEVYYTTÄ KOSKEVAT VÄHIMMÄISVAATIMUKSET

(10 artiklan 2 kohdassa tarkoitettut)

I Direktiivin 2009/138/EY liitteessä I olevan A osan vahinkovakuutusluokkiin 1–18 kuuluvat riskit:

- a) tarvittavat vähimmäistiedot tarjottujen vakuutusten ehdoista, mukaan lukien kyseisten vakuutusten kattamat liitännäisriskit;
- b) tarvittavat vähimmäistiedot sovellettavasta vakuutustuotteiden tarjoamista koskevasta lainsäädännöstä, kuten kuluttajansuoja- sekä soveltuvin osin vero-, sosiaali- ja työlainsäädännöstä;
- c) tarvittavat vähimmäistiedot korvausvaatimusten käsittelystä;
- d) tarvittavat vähimmäistiedot valitusten käsittelystä;
- e) tarvittavat vähimmäistiedot asiakkaiden tarpeiden arvioimisesta;
- f) tarvittavat vähimmäistiedot vakuutusmarkkinoista;
- g) tarvittavat vähimmäistiedot liiketoiminnan eettisistä normeista; ja
- h) tarvittava vähimmäistasoinen finanssialan pätevyys.

II Vakuutusmuotoiset sijoitustuotteet:

- a) tarvittavat vähimmäistiedot vakuutusmuotoisista sijoitustuotteista, mukaan lukien ehdot ja nettovakuutusmaksut sekä soveltuvin osin taatut ja takaamattomat etuudet;
- b) tarvittavat vähimmäistiedot eri sijoitusvaihtoehtojen hyvistä ja huonoista puolista vakuutusentottajan kannalta;
- c) tarvittavat vähimmäistiedot vakuutusentottajalle koituvista taloudellisista riskeistä;
- d) tarvittavat vähimmäistiedot henkivakuutuksista ja muista säästötuotteista;
- e) tarvittavat vähimmäistiedot eläkejärjestelmän rakenteesta ja sen takaamista etuuksista;
- f) tarvittavat vähimmäistiedot sovellettavasta vakuutustuotteiden tarjoamista koskevasta lainsäädännöstä, kuten kuluttajansuoja- ja soveltuvin osin verolainsäädännöstä;
- g) tarvittavat vähimmäistiedot vakuutusmarkkinoista ja säästötuotteiden markkinoista;
- h) tarvittavat vähimmäistiedot valitusten käsittelystä;
- i) tarvittavat vähimmäistiedot asiakkaiden tarpeiden arvioimisesta;
- j) eturistiriitojen hallinta;
- k) tarvittavat vähimmäistiedot liiketoiminnan eettisistä normeista; ja
- l) tarvittava vähimmäistasoinen finanssialan pätevyys.

III Direktiivin 2009/138/EY liitteessä II esitettyihin henkivakuutusluokkiin kuuluvat riskit:

- a) tarvittavat vähimmäistiedot vakuutuksista, mukaan lukien ehdot, taatut etuudet sekä soveltuvin osin liitännäisriskit;
- b) tarvittavat vähimmäistiedot kyseisen jäsenvaltion eläkejärjestelmän rakenteesta ja sen takaamista etuuksista;
- c) tiedot sovellettavasta vakuutus sopimus-, kuluttajansuoja- ja tietosuojalainsäädännöstä sekä rahanpesun vastaisesta lainsäädännöstä ja soveltuvin osin vero-, sosiaali- ja työlainsäädännöstä;

- d) tarvittavat vähimmäistiedot vakuutusmarkkinoista ja muiden asiaan liittyvien finanssipalvelujen markkinoista;
  - e) tarvittavat vähimmäistiedot valitusten käsittelystä;
  - f) tarvittavat vähimmäistiedot asiakkaiden tarpeiden arvioimisesta;
  - g) eturistiriitojen hallinta;
  - h) tarvittavat vähimmäistiedot liiketoiminnan eettisistä normeista; ja
  - i) tarvittava vähimmäistasoinen finanssialan pätevyys.
-

LIITE II

OSA A

Kumottu direktiivi ja luettelo siihen tehdyistä muutoksista

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/92/EY (EYVL L 9, 15.1.2003, s. 3).

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/65/EU (EUVL L 173, 12.6.2014, s. 349).

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/97 (EUVL L 26, 2.2.2016, s. 19)

OSA B

Määraajat kansallisen lainsäädännön osaksi saattamiselle (44 artiklassa tarkoitetut)

Direktiivi	Määraaika muutosdirektiivien saattamiselle osaksi kansallista lainsäädäntöä
2014/65/EU	3.7.2016
(EU) 2016/97	22.2.2016 (siltä osin kuin kyse on direktiivin 2002/92/EY muuttamisesta tämän direktiivin 43 artiklan mukaisesti) 23.2.2018 (siltä osin kuin kyse on tämän direktiivin saattamisesta osaksi kansallista lainsäädäntöä 42 artiklan mukaisesti)

LIITE III

Vastaavuustaulukko

Direktiivi 2002/92/EY	Tämä direktiivi
1 artiklan 1 kohta	1 artiklan 1 ja 2 kohta
1 artiklan 2 kohta	1 artiklan 3 ja 4 kohta
1 artiklan 3 kohta	1 artiklan 6 kohta
2 artiklan 1 kohta	2 artiklan 1 kohdan 6 alakohta
2 artiklan 2 kohta	2 artiklan 1 kohdan 7 alakohta
2 artiklan 3 kohta	2 artiklan 1 kohdan 1 alakohta ja 2 artiklan 2 kohta
2 artiklan 4 kohta	2 artiklan 1 kohdan 2 alakohta ja 2 artiklan 2 kohta
2 artiklan 5 kohta	2 artiklan 1 kohdan 3 alakohta
2 artiklan 6 kohta	2 artiklan 1 kohdan 5 alakohta
2 artiklan 7 kohta	—
2 artiklan 8 kohta	2 artiklan 1 kohdan 16 alakohta
2 artiklan 9 kohta	2 artiklan 1 kohdan 10 alakohta
2 artiklan 10 kohta	2 artiklan 1 kohdan 11 alakohta
2 artiklan 11 kohta	—
2 artiklan 12 kohta	2 artiklan 1 kohdan 18 alakohta
2 artiklan 13 kohta	2 artiklan 1 kohdan 17 alakohta
3 artiklan 1 kohta	3 artiklan 1 kohta
3 artiklan 2 kohta	3 artiklan 2 ja 3 kohta
3 artiklan 3 kohta	3 artiklan 4 kohta
3 artiklan 4 kohta	—
3 artiklan 5 kohta	—
3 artiklan 6 kohta	16 artikla
4 artiklan 1 kohta	10 artiklan 1 ja 2 kohta
4 artiklan 2 kohta	10 artiklan 3 kohta
4 artiklan 3 kohta	10 artiklan 4 kohta
4 artiklan 4 kohta	10 artiklan 6 kohta
4 artiklan 5 kohta	—
4 artiklan 6 kohta	—
4 artiklan 7 kohta	10 artiklan 7 kohta
5 artikla	40 artikla
6 artiklan 1 kohta	4 ja 6 artikla
6 artiklan 2 kohta	—
6 artiklan 3 kohta	11 artiklan 1 kohta
7 artikla	12 artikla
8 artikla	5, 7 ja 31–36 artikla

Direktiivi 2002/92/EY	Tämä direktiivi
9 artikla	13 artikla
10 artikla	14 artikla
11 artikla	15 artikla
12 artiklan 1 kohdan a alakohta	18 artiklan a alakohdan i alakohta ja b alakohdan i alakohta
12 artiklan 1 kohdan b alakohta	18 artiklan a alakohdan iv alakohta
12 artiklan 1 kohdan c alakohta	19 artiklan 1 kohdan a alakohta
12 artiklan 1 kohdan d alakohta	19 artiklan 1 kohdan b alakohta
12 artiklan 1 kohdan e alakohta	18 artiklan a alakohdan iii alakohta, b alakohdan iii alakohta ja 19 artiklan 1 kohdan c alakohta
12 artiklan 2 kohta	20 artiklan 3 kohta
12 artiklan 3 kohta	20 artiklan 1 kohta
12 artiklan 4 kohta	22 artiklan 1 kohta
12 artiklan 5 kohta	22 artiklan 2 ja 4 kohta
13 artikla	23 artikla
14 artikla	—
15 artikla	—
16 artikla	—
17 artikla	—